STRIPBLAD
NR. 25 • € 3,95 • 31-12-09
IEDERE TWEE WEKEN

EPPO

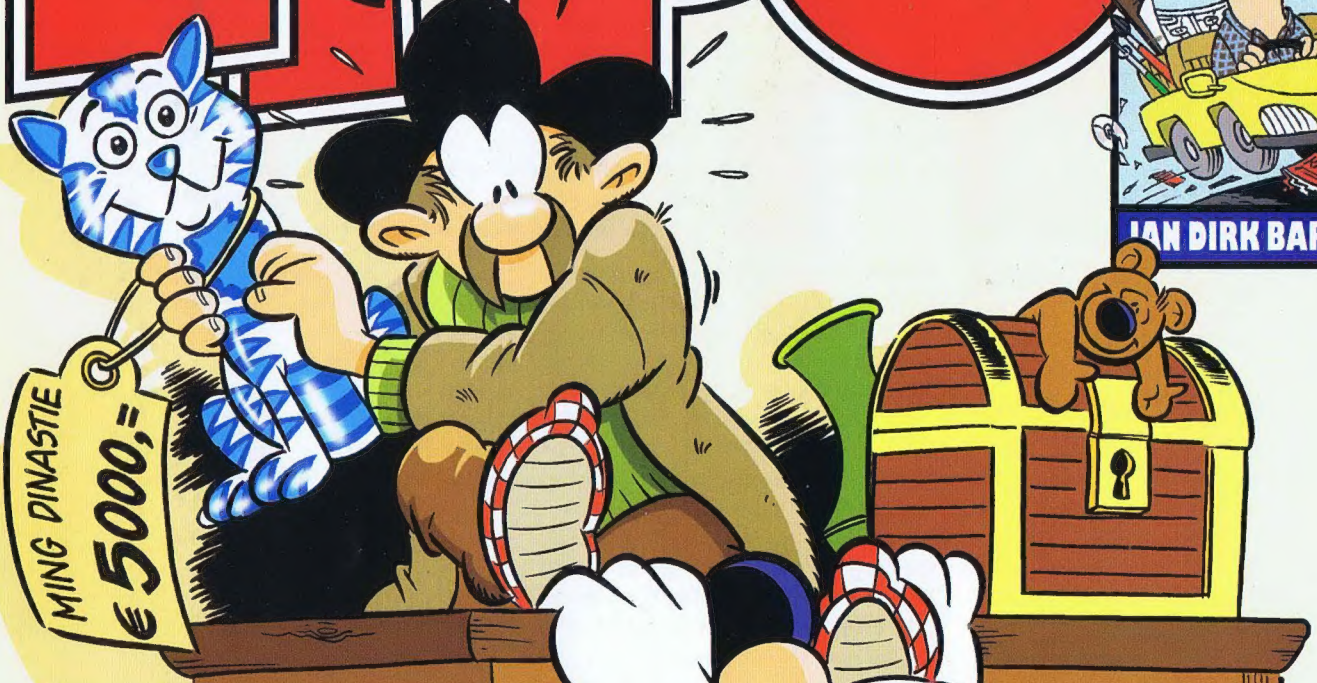

FRANKA VUURWERK

ELSJE KNALT!

SOEPERMAN IN DE VERSCHRIKKELIJKE IJSKAST

OP DE REDACTIE

Mars Gremmen

VOORWOORD

Met dit vijfentwintigste nummer sluiten we de eerste jaargang van de nieuwe Eppo af. Een tumultueus stripjaar waarin veel gebeurd is. Echter, in plaats van achteruit te kijken, kijk ik liever vooruit. Naar de tweede jaargang en de vele andere die hopelijk zullen volgen. De insteek bij de lancering van de nieuwe Eppo was dat we zouden beginnen met de klassiekers zoals *Storm*, *Franka*, *De Partners* en *Agent 327* en daarnaast nieuwe series zouden initiëren. Die nieuwe series zijn er ook gekomen, denk maar aan *Ronson Inc.* *Haas*, *Max Miller*, *Hotel Nevelzicht* en *De Ruyter*. In 2010 wordt die lijst alleen maar langer. Vandaar dat Eppo ook 48 pagina's dik gaat worden. Op deze manier brengt Eppo niet alleen het beste van wat de Nederlandse stripwereld te bieden heeft, maar investeren we ook in nieuw talent dat straks naast Martin Lodewijk, Henk Kuijpers en Carry Brugman in Eppo wordt gepubliceerd.

Veel stripliefhebbers dragen Eppo een warm hart toe en dat merkten door alle positieve reacties die we het afgelopen jaar mochten ontvangen. Ik reken erop dat we straks in 2010 die trent voortzetten en opnieuw een grandioos Eppo jaar gaan beleven.

Rob van Bavel - Hoofdredacteur

EPPO MAIL

REDACTIE@EPPO.NU

MEER IS MINDER Ik las in het voorwoord van Eppo Stripblad nummer 22 de aankondiging van de nieuwe rubriek 'De cover'. Daar werd ik meteen helemaal gelukkig van omdat haarfijn uit de doeken zou worden gedaan hoe een cover wordt gemaakt. Ik zag al mooie storyboards en schetsen aan mijn geestesoog voorbij gaan. Interessant om de gedachtespinsels van een tekenaar vorm te zien krijgen. Daarom was ik behoorlijk teleurgesteld toen ik zag dat deze nieuwe rubriek niet meer dan een klein postzegeltje onderaan de pagina was geworden met een minuscuul schetsje dat ik met mijn 50+ ogen (de leeftijd, niet de sterkte van de glazen) amper kon zien. Verder een paar zinnetjes met een zeer summiere uitleg van de artiest. Kortom, redactie, dit moet natuurlijk anders! Dit alles moet groots worden getoond. Een volle bladzijde! Wat heet, maak er een uitscheurbaar deel van 2 pagina's van! Evenzogoed wens ik jullie, zoals steeds, een zeer prettige en langdurige Eppo-tijd toe. Want dat het nieuw leven inblazen van dit blad een goede zet was, is evident!
Jan Noot, Espel *Je hebt helemaal gelijk. We gaan proberen om vanaf nummer 1 van 2010 de postpagina meer lucht te geven, waardoor ook deze rubriek beter tot zijn recht komt! En voor de coverbespreking van dit nummer hebben we al wel wat meer ruimte vrijgemaakt.*

STIEKEM Ik ben ten eerste een grote fan van jullie blad. Ik lees vol spanning mijn favoriet *Franka* en *Kort & Triest* is èèn van de leukste. *Elsje*, *Soeperman* en *Hotel Nevelzicht* zijn ook heel leuk. *Flippie Flink* en *Napoleon* vind ik wel aardig getekend. Van *Tim Tijdloos* loop ik niet warm. Die strip is niet mooi getekend en misschien door al die kleuren en lijntjes en dat stomme brilletje, verwarrend. *Esther* is trouwens geweldig! Maar ik ben geen kenner of zo. Iedereen schrijft van die mooie brieven met wat ze vinden en hoe ze erover denken. Ik vind het blad gewoon geweldig en dat wilde ik ff kwijt! Helaas geniet ik in stilte omdat ik volgens de 'Epporegels' dit blad niet mag lezen. Ik ben namelijk een stiekeme lezeres van 13 en ik steel Eppo van mijn vader. Erg hè?
Floor Cruyff, Den Haag *Eppo wordt gemaakt voor iedereen die graag strips leest, dus ook voor jou en nu jouw mail in Eppo staat ben je natuurlijke geen stiekeme lezeres meer.*

VAN DIK HOUT ZAAGT MEN PLANKEN De cover van Eppo Stripblad roept verwachtingen op. Maar de aflevering van *Hotel Nevelzicht* in nummer 22 voldeed wat mij betreft helaas niet aan die verwachtingen. De strip is mij niet onsympathiek en op zich lag er aan deze aflevering een leuk idee ten grondslag, want met André Rieu mag best wel eens de draak worden gestoken, maar het resultaat was toch van dik hout zaagt men planken. Ik misken het absurdistische en groteske karakter van deze strip niet, maar hier was het overdone. Gisteren bezocht ik in Gent de tentoonstelling Animé over de Japanse animatiefilm. Het is een gratis expositie in het Caermelklooster die nog tot 9 januari loopt en interessant is voor alle liefhebbers van de striptekenkunst. Die tentoonstelling had best in de Varia gemogen! Verder wil ik kwijt dat De boekenkast van Herman Roozen in Eppo Stripblad 22 een uitstekend idee bevat, namelijk een strip over de Nederlandse troepen in Afghanistan. Is het mogelijk om stripmakers hiervoor uit te nodigen of aan te sporen om daar een avonturenstrip over te maken? Tenslotte nog een compliment voor de uitstekende cliffhangers in de strip *Haas*. *Ronson Inc.* is ook heel goed, zelfs sexy, maar het is wel wat houterig en hoekig getekend.
Bert Thönissen, Hulst *Zonder meer goeie ideeën allemaal. We zijn benieuwd wat de andere lezers van Eppo Stripblad ervan vinden.*

DECOVER

1) In de eerste opzet van Uco Egmond valt Pineut over Eppo heen. Hoewel dit wel kracht uitstraalt is het voor de cover een minder gelukkige keuze omdat Eppo gedeeltelijk afgedekt is en de linkerkant van de plaat leeg is. **2)** Eppo is nu een diagonale lijn in de compositie. Het linkervlak wordt beter uitgevuld, maar de houding van Eppo straalt te weinig kracht uit. **3)** Eppo die ruggelings duwt straalt meer kracht uit. Maar het beeld kan nog sterker worden als Eppo wat meer horizontaal gedraaid wordt. **4)** Dit wordt hem! Een driehoekscompositie die beter in elkaar zit. De pagina wordt vervolgens geïnkt door Dick Heins. **5)** De geïnkte pagina van Dick. Op de voorgrond heeft Dick een hamer en plank toegevoegd. Dit wordt in overleg weggehaald omdat het onderwerp niets met knutselen te maken heeft en wellicht afleidt van het beeld. Dick heeft zelf ook wat extra elementen toegevoegd als het kistje op de kast en de paraplu rechts. Verder heeft hij de staande poot van Pineut uit schets 4 weggehaald en hangt Pineut nu aan de kast hangen voor een sterker beeld. Tot slot de inkleuring. Bij de lay-out worden de kop van de kat en het petje van opa iets over het Eppo logo heengemonteerd om een mooie koppeling met het logo te maken.

Uitgever
Don Lawrence Collection
Postbus 4191
4900 CD Oosterhout
redactie@eppo.nu
Hoofdredactie
Rob van Bavel
Redactie
Sytse Algera
Robin Schouten
Meerten Welleman
Grafische vormgeving
Studio D&I
XTRA Producties
Met dank aan
Judith van den Ende
Jakari producties
Pieter Koertshuis
Tamara Tolenaars
Isabel Vermeeren
Rudy Vrooman
Ger van Wulften
Max en Floor
Druk
Senefelder Misset
Verspreiding
Betapress
Abonnementen
Voor inlichtingen en adreswijzigingen kun je je wenden tot:
Eppo Stripblad
Postbus 4191
4900 CD Oosterhout
abonnementen@eppo.nu
Advertenties
Studio D&I
sales@eppo.nu

© 2009 Don Lawrence Collection
Eppo® is een merk van Sanoma Uitgevers B.V.

Overname van artikelen is alleen toegestaan met bronvermelding en met schriftelijke toestemming van de uitgever.

Tekst: Robin Schouten

DE BOEKENKAST VAN... MARK RETERA

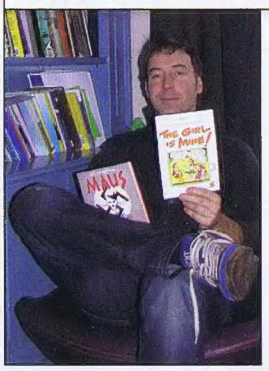

Dirkjan auteur Mark Retera (1964) heeft een L-vormige boekenkast met Nederlandstalige literatuur, reisgidsen, klimgidsen, bergverhalen en vakantieboekjes. En ja, ook strips, maar niet zoveel als vroeger. "Oorspronkelijk had ik drie meter strips. Die heb ik uitgeleend en zijn nooit meer teruggebracht, zodat het algemeen bezit is geworden. Ook heb ik veel weggeven." Retera koopt zelden nog strips, maar wil wel op de hoogte blijven van stripmakers die hij zelf persoonlijk kent. "Mars Gremmen koop ik wel, en ook Hanco Kolk en Peter de Wit houd ik bij." Autobiografische strips vindt hij een interessant medium. "Het boeit me, omdat het openhartig is. Daarom lees ik graag Maaike Hartjes en Barbara Stok. En ook Dupuy en Berberian." Retera is bekend als strookjestekenaar. Leest hij zelf ook graag korte strips? "Ja, het is een interessant medium. Ik heb vroeger *Dilbert* gelezen en ook *De tovenaar van Fop*." Retera heeft behalve zijn werk ook een druk gezinsleven, zodat er weinig tijd overblijft om strips te lezen. "Verhalen van 44 pagina's lees ik sowieso zelden, omdat ik er vaak niet doorheen kom. Maar toevallig heb ik gisteren een lange strip gelezen, en recentelijk een dikke pil over Hergé."

Barbara stok – Je geld of je leven "Dit boek heb ik in één ruk uitgelezen, wat voor mij heel bijzonder is. Een goed boek dat blijft boeien. Er staan voor mij herkenbare onderwerpen in, zoals het maken van muziek als hobby. In feite is Barbara's wereldje niet eens zo spectaculair, maar toch blijf je het volgen. Je geld of je leven is een autobiografisch verslag van een burn out. Dat heb ik zelf in mindere mate gehad, maar dat is niet de reden voor mijn keuze. Barbara heeft een effectieve tekenstijl, ze weet alles heel duidelijk neer te zetten. Daar hou ik van. Het is niet swingend of virtuoos getekend, maar dat hoeft ook niet. Het verhaal is goed verteld, het lijkt wel op een storyboard. Barbara zet erin wat er in hoort te staan, niets meer en niets minder. Ja, het is terecht dat zij de Stripschapprijs heeft gewonnen."

Milan Hulsing – De grote man "Een boekje uit de Pincet Reeks en een schoolvoorbeeld van een verhaal met een kop en staart. Er staat geen woord teveel in. De tekeningen en het scenario zijn goed in balans. Milan Hulsing is ook een heel goede en veelzijdige tekenaar. De stijl van deze strip is experimenteel maar ook toegankelijk en gedurfd met zwarte vlakken. De morbide sfeer weet Milan goed over te brengen. Het gaat over een klerk van een uitgever, een goeierd waar schaamteloos misbruik van wordt gemaakt. Een mooi rond en inventief verhaal. Voor mij een teken dat het goed is, omdat ik het af en toe nog inkijk of lees."

Maus (deel 1 en 2) "Ik heb deze strip heel lang laten liggen, maar ben het uiteindelijk toch gaan lezen. Dat was een heftige ervaring. Het is een strip die me veel doet, het zuigt je op. En het is waanzinnig goed getekend, met weinig details en volkomen pretentieloos. Door die eenvoud is het effect ook groter. Voor mij is *Maus* de ultieme strip. Het is een autobiografisch verhaal van Art Spiegelman en is op verschillende fronten heel boeiend. Het gaat over een vader/zoon conflict en wat de vader (van Art Spiegelman) heeft meegemaakt in de oorlog. Die vader is een hele nare man en daar heeft Art het moeilijk mee. Op scholen zou *Maus* gebruikt kunnen worden als voorlichtingsmateriaal, omdat de oorlog bij de jeugd in de vergetelheid raakt."

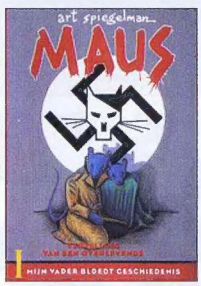

Caricature "De titel komt van het openingsverhaal. De strip heeft iets lelijks, maar het is ook heel effectief. Daniel Clowes weet het wel neer te zetten, qua lay-out en gezichtsuitdrukkingen. Het is een deprimerend verhaal en een goede schets van een karikaturist op braderieën, waar niemand zijn werk serieus neemt. De triestheid die daarin zit komt goed naar voren. Zelf heb ik jarenlang karikaturen gemaakt voor Panorama en ook op feesten en partijen. Heel herkenbaar dus en een klap in je gezicht, omdat het goed omschrijft wat karikaturist zijn inhoudt en wat de valkuilen zijn. Over mensen die zeiken en niet tevreden zijn. Je moet mensen ook niet teveel laten lijken, want dan zijn ze weer beledigd. Iedereen die karikaturist wil worden, moet dit boekje lezen, dan zul je er zeker van afzien."

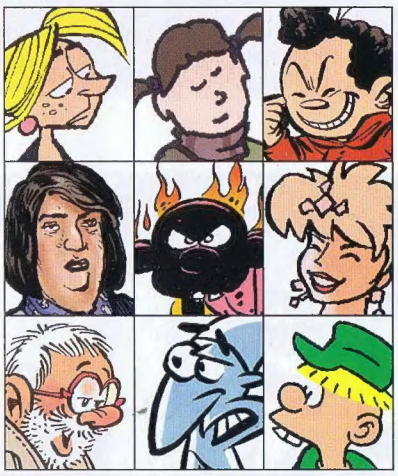

INHOUD

4 **Leonardo**
Softwarenkennis
8 **Haas**
De weg terug - slot
13 **Elsje**
14 **Flippie Flink**
15 **De Ruyter**
16 **Franka**
Het zilveren vuur - deel 8
18 **Varia**
Stripnieuws en achtergronden
20 **Esther Verkest**
21 **Plunk**
22 **Agent 327**
De Daddy Vinci code - deel 17
24 **Soeperman**
De verschrikkelijke ijskast
28 **Ronson Inc.**
De afrekening - deel 17
30 **Eugène**
31 **Argus**
33 **Interview**
Jan Dirk Barreveld: Van grappige Eugene naar wrange Amorfati
34 **Kort en triest**
36 **Eppo**

WORD NU EPPO ABONNEE EN ONTVANG HET UNIEKE STRIPBOEK EPPO FOREVER. GA NAAR WWW.EPPO.NU EN MELD JE AAN.

ZZZ
DISCIPLUS SIMPLEX
Niet storen voor 14.30 uur
TIP TIP TIP
KLIK
?
BONG
RHAAA!
ROL ROL ROL ROL ROL
GRANAAT!
GRANAAT: HALFEDELSTEEN. REGULAIR KRISTALLISEREND MINERAAL IN ROMBENDODEKAËDERS. DE MEEST VOORKOMENDE KLEUR IS ROOD IN ALLERLEI TINTEN, BIJ STIJGEND IJZERGEHALTE...
...DONKERDER WORDEND, TOT ZWART TOE. DAARNAAST BESTAAN BIJNA KLEURLOZE, GEELGROENE EN DONKERGR...
GROTE EXPLOSIE

AH! IK CONSTATEER TOT MIJN VOLDOENING DAT JE OP BENT, LEERLING!
Niet storen voor 14.30 uur

JA, DAT KUN JE WEL FEGGEN!

MAAR JE HAD WEL IETS ANDERS KUNNEN AANTREKKEN!
UW UITVINDING HEEFT ME COMPLEET UITGEKLEED!

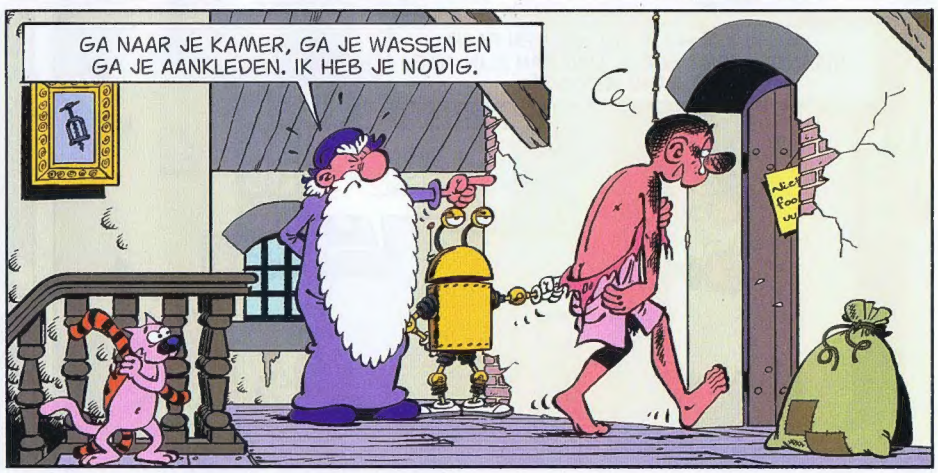
GA NAAR JE KAMER, GA JE WASSEN EN GA JE AANKLEDEN. IK HEB JE NODIG.

IK HEET BASIEL, MAAR BEN GEEN IMBECIEL. IK DIEN DE WETENSCHAP MET VREUGD, EN DAT DOET ME DEUGD...
?
SNAP

WAT VINDT U VAN MIJN ZELF-MOTIVERENDE RAP, MEESTER?
YO!
EN DAT MET DAT GROTE, ZIEKE LIJF!

JOUW RAP, DAT IS EEN GRAP! HOU OP, HOU OP, DRAAI OM DIE KNOP!
SNAP SNAP

IK HEB BELANGRIJK WERK VOOR JE. JE MOET AL MIJN UITVINDINGEN KLASSEREN, VANAF MIJN ALLEREERSTE TOEN IK TWEE JAAR WAS TOT AAN DE DAG VAN VANDAAG. IK WIL EEN COMPLEET OVERZICHT, MET DATA, EN DE PRECIEZE TIJD...
IK NEEM AAN DAT ALS IK NEE ZEG...

IK MAG OOK NOOIT EEN GRAPJE MAKEN...

GOED... LAAT IK MAAR BEGINNEN, VOORDAT U ER EEN EIND AAN MAAKT.
HEEL VERSTANDIG!
DOORLOPEN! ER VALT NIETS MEER TE ZIEN!

MOOI ZO! HIJ IS NU WEL EEN PAAR MAANDEN MEE BEZIG. DAN KAN IK IN ALLE RUST GAAN WERKEN!
IN DAT GEVAL GA IK TORTELLINI MAKEN...

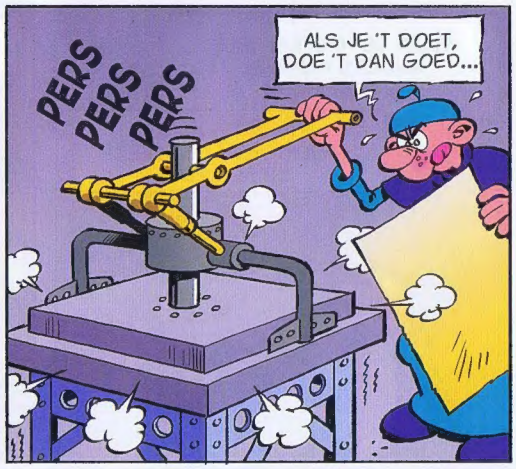
PERS PERS PERS
ALS JE 'T DOET, DOE 'T DAN GOED...

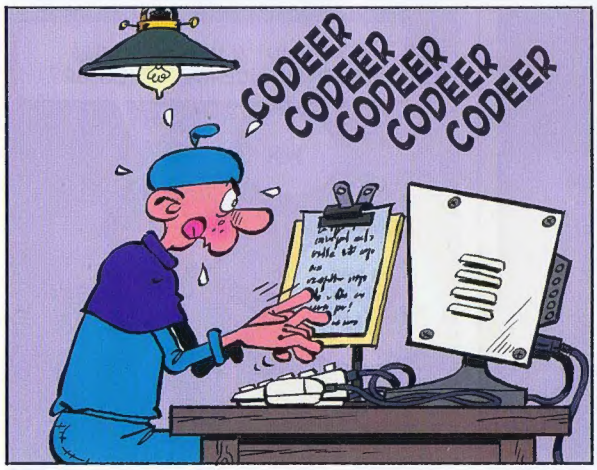
CODEER CODEER CODEER CODEER CODEER

IK ZAL MIJN MEESTER LEONARDO LATEN ZIEN WAARTOE IK IN STAAT BEN!
UITDRAAI UITDRAAI UITDRAAI

NU IK EINDELIJK NIET GESTOORD WORD, KAN IK EEN HELEBOEL UITVINDEN WAAR DE MENSHEID MEE GEDIEND IS...

IK BEN KLAAR, MEESTER!

einde van dit verhaal

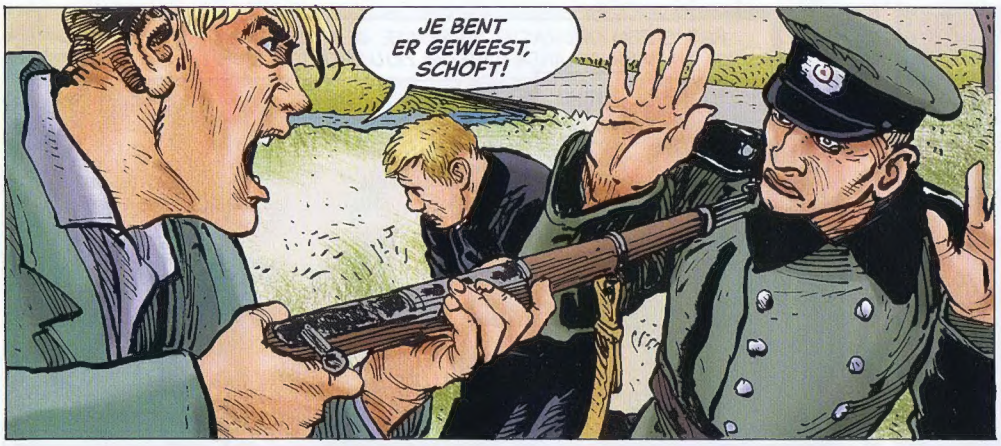
JE BENT ER GEWEEST, SCHOFT!

SIMON, LAAT HEM MET RUST...

MAAR, EERWAARDE, DIT KUNT U NIET MENEN...

HIJ HANDELDE VANUIT ZIJN KARAKTER... NET ALS DE SCHORPIOEN DIE OP DE RUG VAN DE SCHILDPAD HET WATER OVERSTEEKT EN HALVERWEGE DE SCHILDPAD PRIKT WAARDOOR ZE BEIDE VERDRINKEN. JE MOET DEZE MAN DAAR NIET OM VERMOORDEN, SIMON. BELOOF ME DAT...

SORRY, EERWAARDE, MAAR...
BELOOF HET ME, SIMON... IK VOEL DAT IK...

OKE, IK BELOOF HET. ALS U HEM KUNT VERGEVEN DAN KAN IK...

...HAAS?!

BEN ELI, DEZE MOF IS VOOR JOU. MIJN HANDEN ZIJN HELAAS GEBONDEN.

MAAR DAT KUN JE NIET DOEN. HIJ HEEFT ME VERGEVEN. JE HEBT HEM BELOOFD DAT JE ME NIETS ZOU AANDOEN. JE BREEKT DE BELOFTE DIE JE AAN EEN STERVENDE PRIESTER HEBT GEDAAN TOCH NIET?

HIJ HEEFT IETS BELOOFD, MAAR IK NIET. EN NU LOPEN, SCHOFT, OF MOET IK JE HIER AFMAKEN...?

TEKST ROB VAN BAVEL TEKENINGEN FRED DE HEIJ
KLEUR STUDIO LEONARDO

Tijdens een verrassingsaanval van Simon en Eli worden alle Duitse soldaten gedood. Op hun commandant na. Op slinkse wijze steekt hij zijn mes in de buik van de nietsvermoedende Haas.

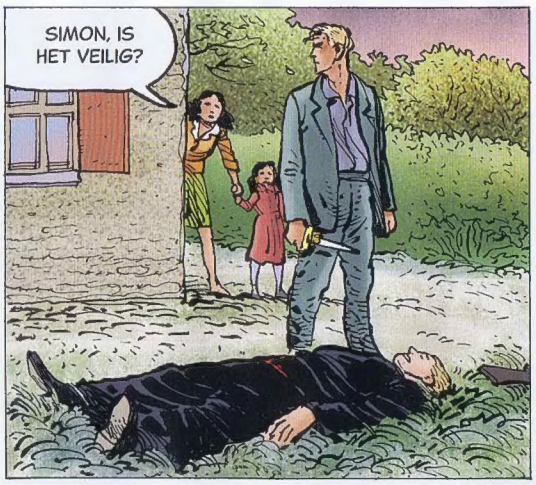

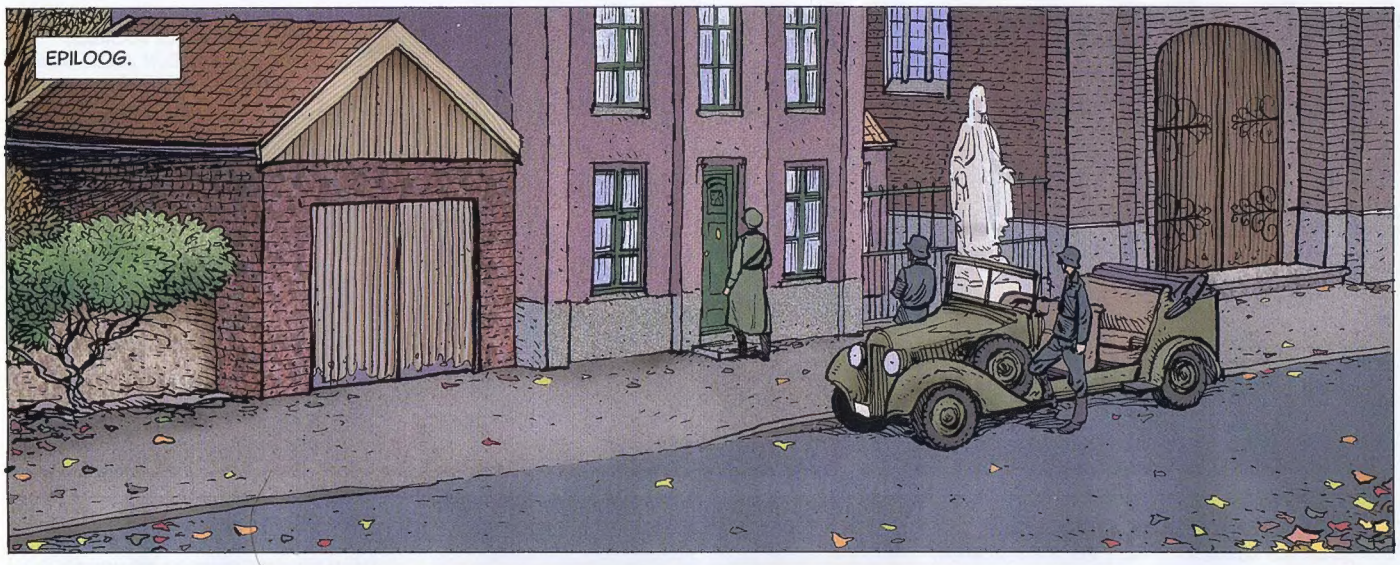
EPILOOG.

IK KOM VOOR MIJNHEER PASTOOR.

PRIMA, HERR STURMBAHNFÜHRER, KOMT U VERDER.

ALS U HIER ALVAST PLAATS NEEMT, DAN VERWITTIG IK MIJNHEER PASTOOR VAN UW KOMST.

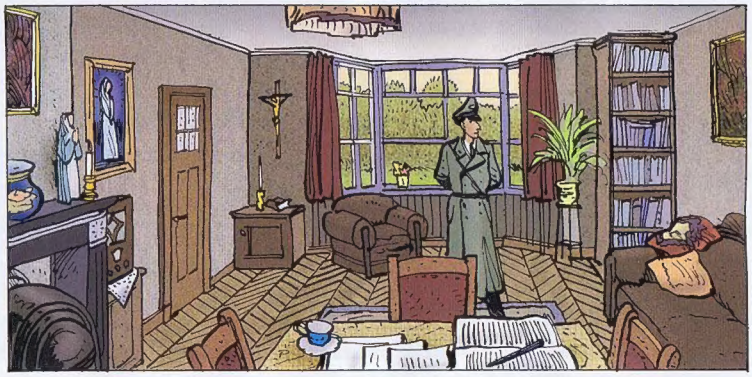

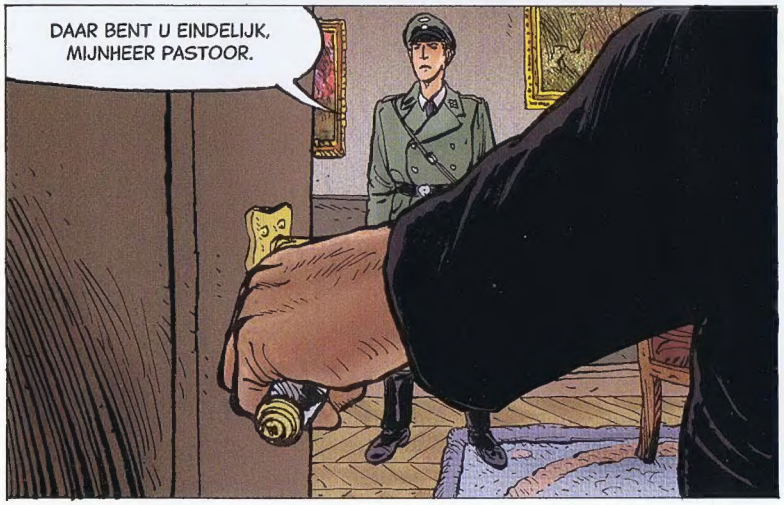
DAAR BENT U EINDELIJK, MIJNHEER PASTOOR.

GOEDEMORGEN, HERR STURMBAHNFÜHRER. WAARMEE KAN IK U VAN DIENST ZIJN?

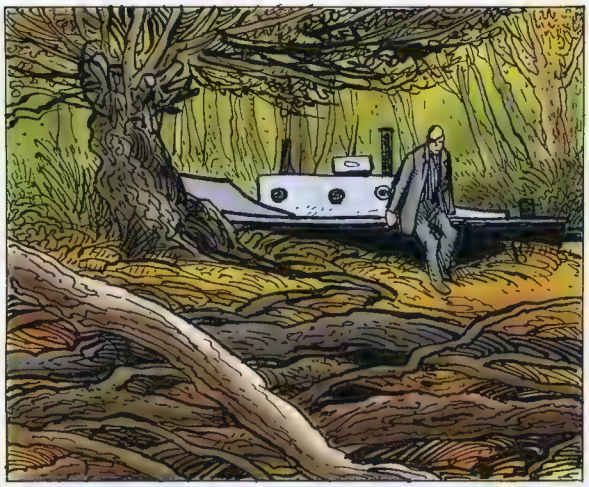

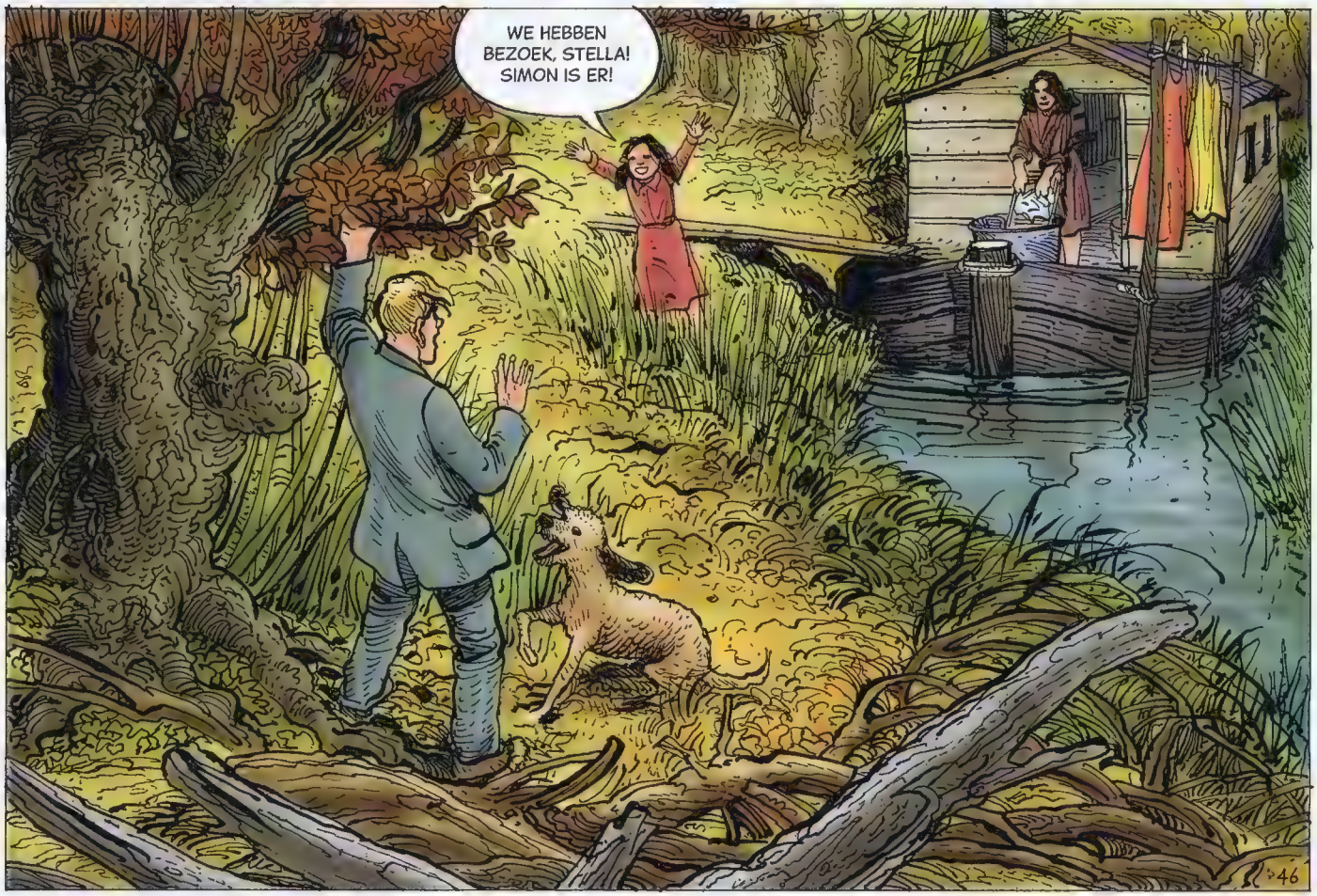

>46

einde van dit verhaal

UITNODIGING

EPPO

STRIPBLAD
ORGANISEERT DE VERKIEZING

WIE IS DE GROOTSTE STRIPHELD VAN NEDERLAND?

PARADISO
AMSTERDAM

Op **11 januari 2010** maken we in **Paradiso Amsterdam** bekend wie de Grootste Stripheld van Nederland is geworden. En **jij** als Eppo-lezer kan daarbij zijn. De toegang voor Eppo lezers is **gratis** (mits je je hebt aangemeld) en voor elke bezoeker hebben we een leuk presentje. Je meld je aan door vóór **6 januari 2010** een email te sturen naar **info@eppo.nu** met daarin je naam en adres en de omschrijving 'verkiezing stripheld'. Je ontvangt dan voor **8 januari** jouw toegangsbewijs.

De deuren van Paradiso gaan op **11 januari** om **14.00** uur open. De uitreiking start om **14.30** uur en is meteen de aftrap voor een nieuw Eppojaar.

Tot in Paradiso!

© berust bij de desbetreffende auteurs/rechthebbenden

Elsje

ERIC HERCULES
GERBEN VALKEMA

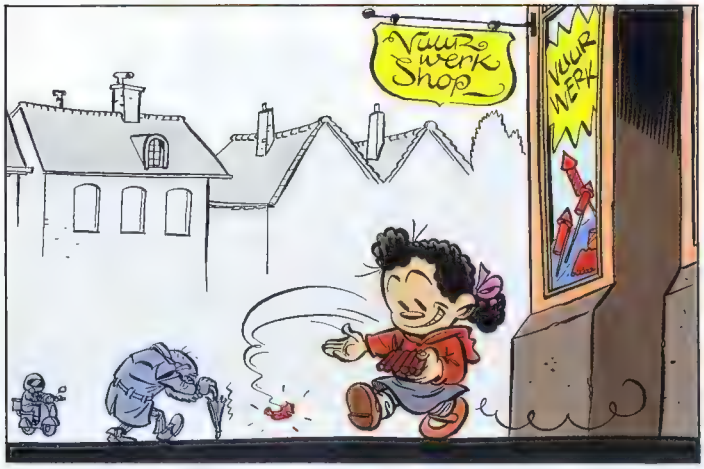

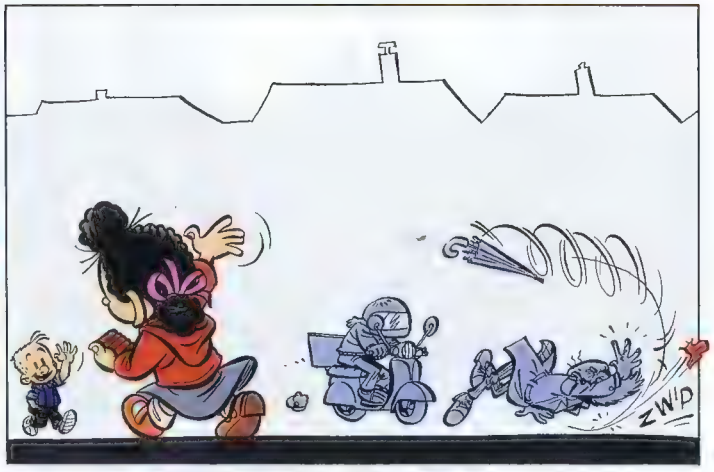

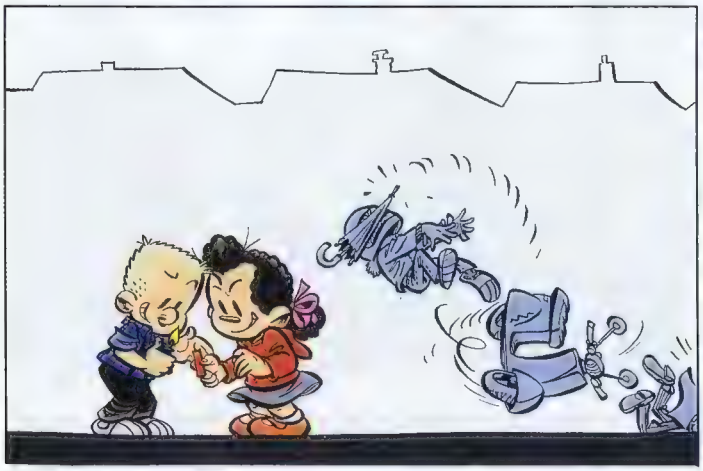

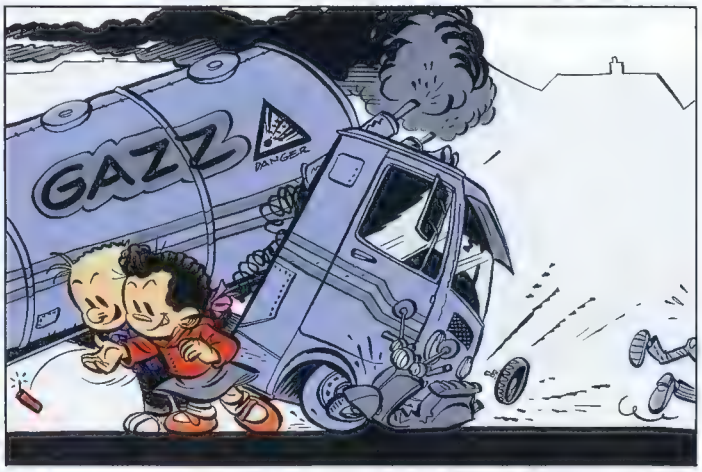

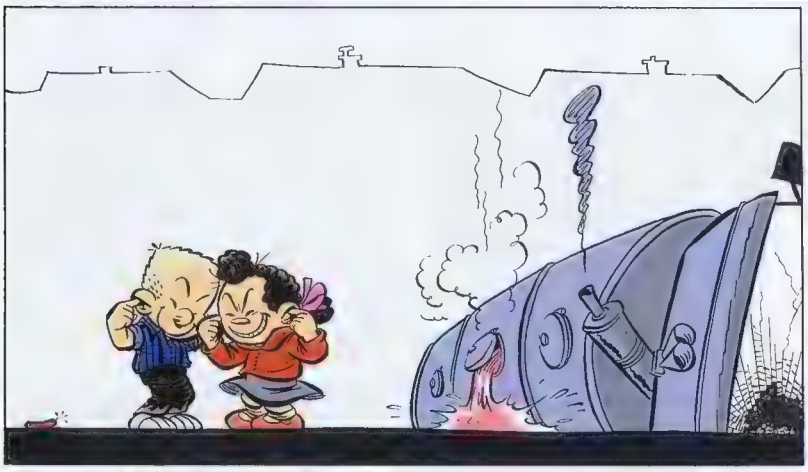

www.elsje.nl

FLIPPIE FLINK

TEKST EN TEKENINGEN MORT EN GREG WALKER
KLEUR STUDIO D&I

©2009 by King Features Syndicate, Inc. World rights reserved.

Nu ook op Planeet Aarde: Roboboy - *Grote Griezels!*

Roboboy is een guitig robotje, geboren op de planeet Kryptobot en geadopteerd door het aardse echtpaar Kwabbelmans. De humor van scenarist Willy Linthout (winnaar Bronzen Adhemar 2009) en tekenaar Luc Cromheecke (bekend van o.a. *Taco Zip*, *Tom Carbon* en *Plunk!*) lijkt van een andere planeet afkomstig!

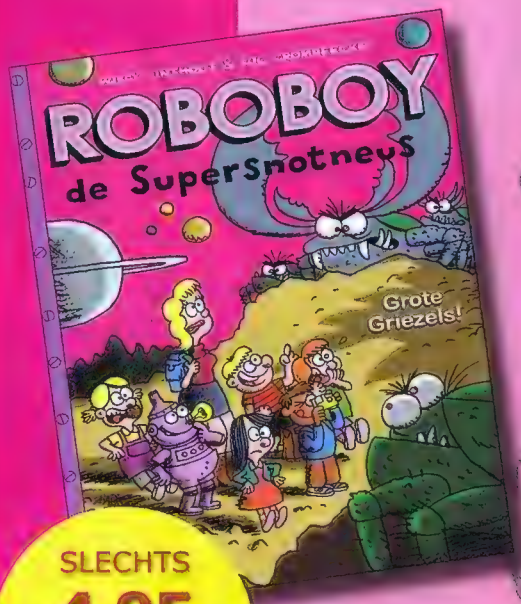

SLECHTS **4,95** GEEN PORTO-KOSTEN!

Willy Linthout & Luc Cromheecke
Roboboy - Grote Griezels!
Softcover, 32 pagina's
ISBN 9789078753254
€ 4,95 **Uitgeverij Catullus**

CATULLUS
Bestel alle boekjes via
www.foksuk.nl

De Ruyter

TEKST HERMAN ROOZEN
TEKENINGEN EN KLEUR PIETER HOGENBIRK

EN IK DOOP U, ISHTAR.

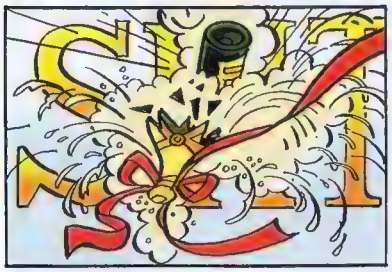

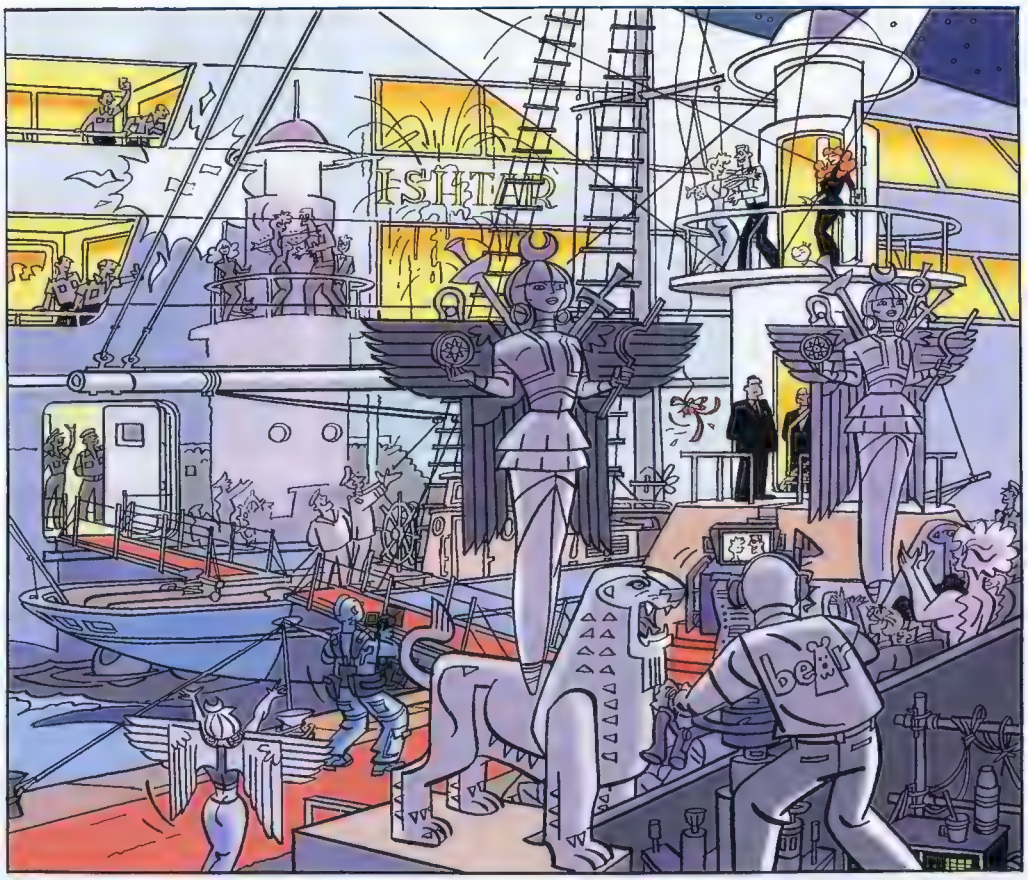
ISHTAR

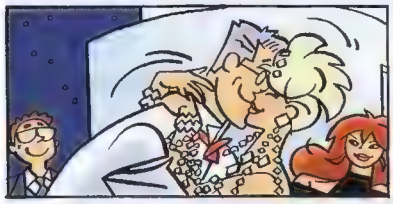

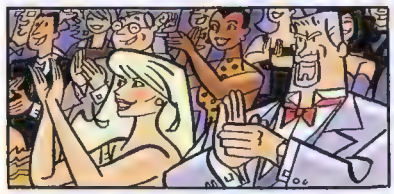

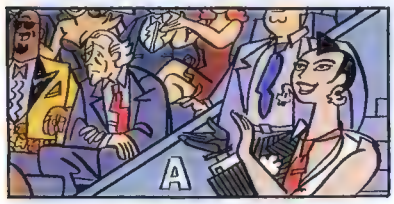

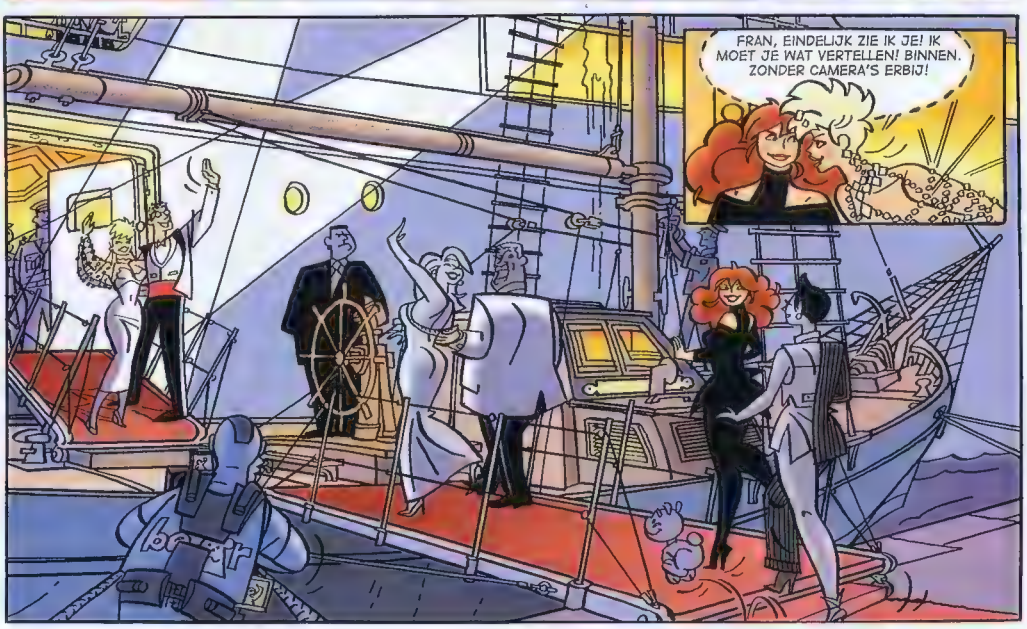
FRAN, EINDELIJK ZIE IK JE! IK MOET JE WAT VERTELLEN! BINNEN. ZONDER CAMERA'S ERBIJ!

KIJK!
MIJN RING! ALEX EN IK HEBBEN EEN DATUM GEKOZEN!

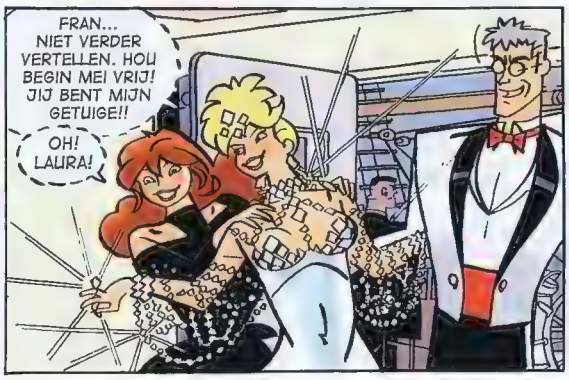
FRAN... NIET VERDER VERTELLEN. HOU BEGIN MEI VRIJ! JIJ BENT MIJN GETUIGE!!
OH! LAURA!

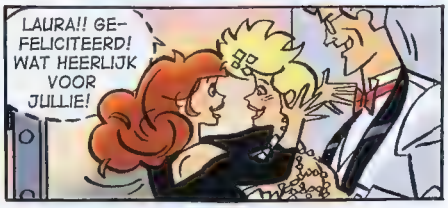
LAURA!! GE-FELICITEERD! WAT HEERLIJK VOOR JULLIE!

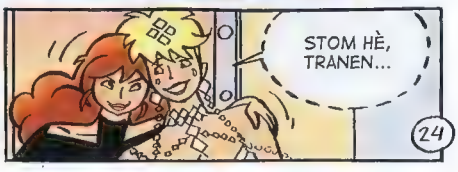
STOM HÈ, TRANEN...

TEKST EN TEKENINGEN HENK KUIJPERS
KLEUR STUDIO LEONARDO

Furora vliegt naar New York om een zakkenroller voor Franka te regelen die een bijzondere kaart moet stelen van Donnie de danser. Intussen gaat Franka op zoek naar Laura Lava.

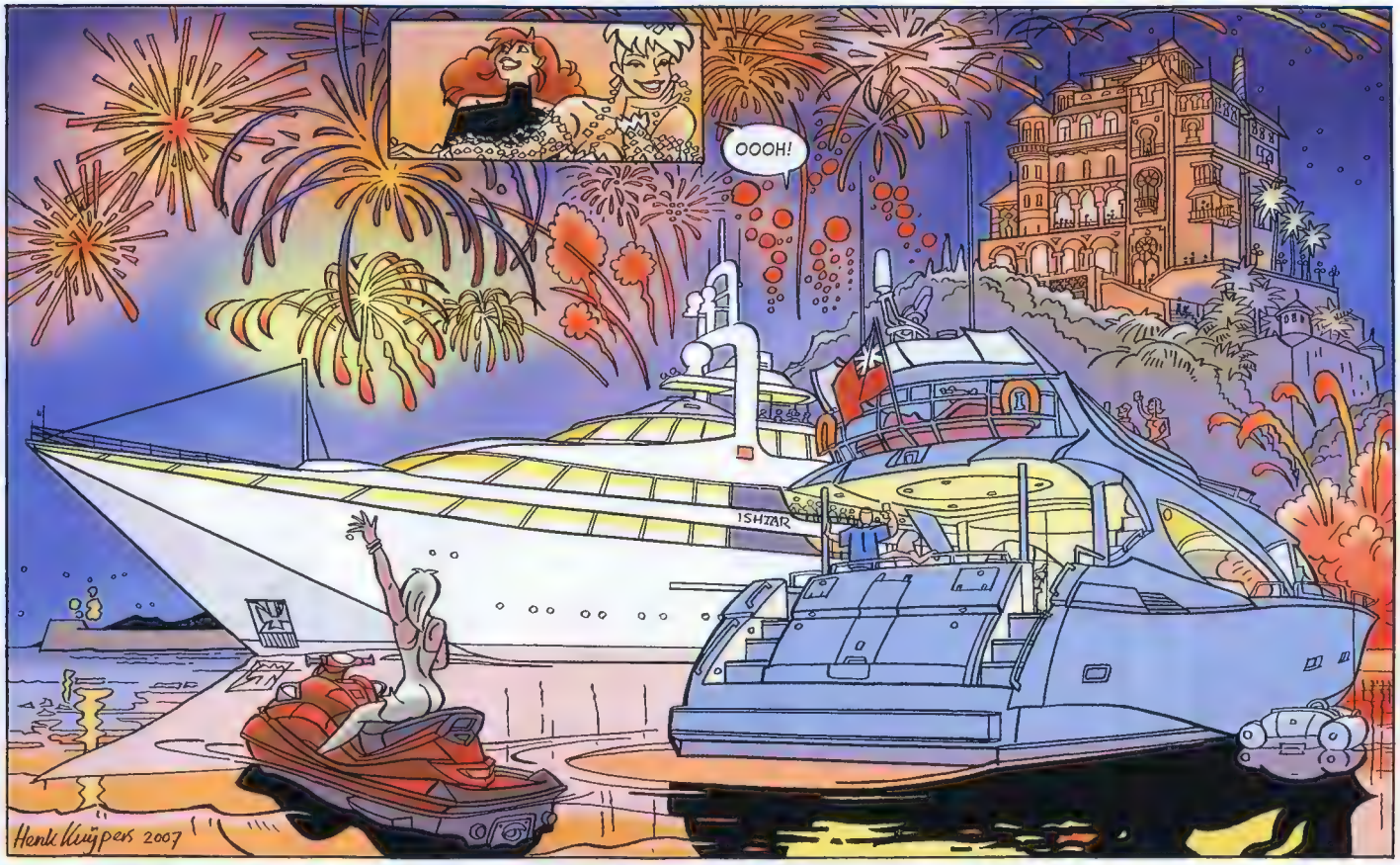

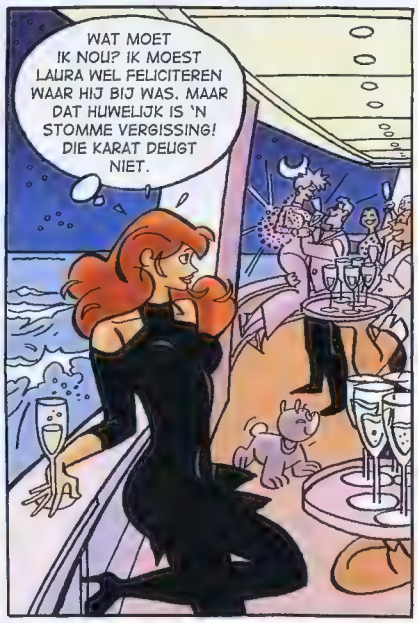

wordt vervolgd

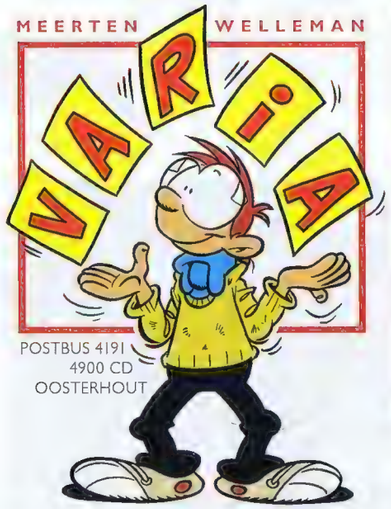

De nieuwe Blake & Mortimer

Blake en Mortimer verscheen voor het eerst in 1946 in de stripbladen Tintin en Kuifje. Later ook in het stripweekblad Pep en veel later zelfs nog even in Sjors en Sjimmie Stripblad. Na het overlijden van de oorspronkelijke auteur, Edgar P. Jacobs, in 1987 werd de strip overgenomen door verschillende tekstschrijvers en striptekenaars, allemaal grote namen in de stripwereld, zoals het hoort bij een grote strip als *Blake en Mortimer*. Ook het nieuwste album, *De vloek van de dertig zilverlingen*, is het werk van verschillende grote namen uit de stripwereld. Het verhaal is geschreven door Jean Van Hamme, bekend van *Largo Winch* en *XIII*. Ted Benoit zou het gaan tekenen maar hij haakte af. Vervolgens ging de tekenaar van *Adler*, René Sterne, aan het werk, maar halverwege het verhaal overleed hij plotseling, in november 2006. Zijn vrouw Chantal De Spiegeleer heeft het verhaal daarna afgetekend. Zo werd *De vloek* toch nog tot een goed einde gebracht.

Leonardo is geniaal

Turk en Bob de Groot hebben er nooit een geheim van gemaakt dat zij grote liefhebbers zijn van het werk van de Amerikaanse tekenfilmmaker Tex Avery, bekend van *Bugs Bunny*, *Woody Woodpecker*, *Tom & Jerry* en *Droopy*. Dat is ook in *Leonardo* terug te zien, want in feite is deze strip pure slapstick op papier. De grapjes met de muis en de kat op de achtergrond maken dat beeld compleet. Zij brengen een ode aan hun grote tekenfilmvriendjes. En nu komt *Leonardo* bij Canal J op televisie. En hoe! Op de planning staan 78 afleveringen, die uiteraard zijn geïnspireerd op de vele honderden afleveringen die in de afgelopen 35 jaar van de strip zijn gemaakt. Turk en De Groot zijn zelf nauw bij de productie van de tekenfilmserie betrokken. Hoewel de tekenfilmserie wordt gemaakt op de computer, zijn de tekenfilmfiguren niet anders dan de stripfiguren. Fijn dat een echte Eppo strip, want zo mag je *Leonardo* toch wel noemen, het zover heeft geschopt. Hopelijk zien we de tekenfilmserie van *Leonardo* binnenkort ook op de buis in Nederland en België.

All right reserved.
Ellipsanime Productions
- Le Lombard - Araneo © 2009

Benelux Beeldverhalen Prijs

NRC.next gaat in samenwerking met stripuitgeverij De Vliegende Hollander en de Intendant Strips van het Fonds BKVB in Nederland, België en Luxemburg op zoek naar nieuw striptalent vanaf 16 jaar. De beste strip krijgt de Benelux Beeldverhalen Prijs, een leuk geldbedrag en een publicatie in NRC.next. Het doel van deze prijs is om een podium te bieden aan tekentalent dat nog niet eerder een strip heeft gepubliceerd. Meer informatie vind je op **http://www.nrcnext.nl/blog/2009/11/09/kun-je-goed-tekenen-maak-dan-een-strip/**

Foto's: Ben van Duim

Sanne Wallis de Vries als het zusje van The Joker

Cabaretière Sanne Wallis de Vries is helemaal in de ban van The Joker, de schurk die Heath Ledger speelt in *The Dark Knight*. Het gaat haar niet alleen om de vertolking van Ledger maar nog meer om het duivelse en speelse karakter van The Joker. Batmans aartsvijand fascineerde haar zo dat zij een soort zusje van The Joker speelt in haar nieuwe theaterprogramma *Kaka Passa*. In december nog vertelde zij uitvoerig over The Joker in *De Wereld Draait Door*. Ga het zelf zien in *Kaka Passa*. Nog tot eind mei in theaters door het hele land.

Storm expositie in het Nederlands Stripmuseum

We kunnen er nog niet heel veel over vertellen, maar het is toch wel leuk dat je het nu alvast weet. In maart 2010 wordt namelijk in het Nederlands Stripmuseum in Groningen een grote expositie geopend over *Storm*. Dat werd ook wel tijd. De laatste grote *Storm* expositie in Nederland was meer dan vijftien jaar geleden, in 1994 in het Breda's Museum, omdat Don Lawrence in dat jaar tijdens De Stripdagen in Breda de Stripschapprijs kreeg. Er is inmiddels heel veel met *Storm* gebeurd. Don Lawrence is overleden en andere stripmakers tekenen *Storm* nu. Maar Don Lawrence wordt natuurlijk nooit vergeten. In het Nederlands Stripmuseum is daarom al vanaf het begin een hoek ingericht over hem en zijn werk. Daar komt dan over een paar maanden een unieke *Storm* expositie bij.

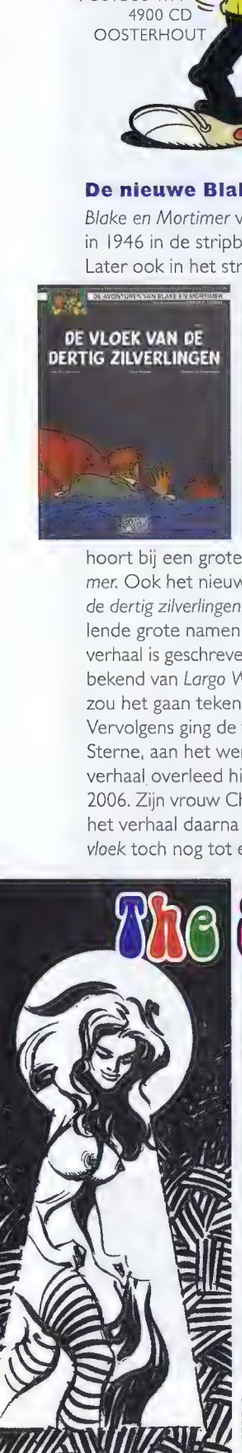

© Bozar

Nog tot 3 januari 2010 is in het Paleis voor Schone Kunsten in Brussel deze tentoonstelling te zien, met werk van vier auteurs die door hun grafische en narratieve durf bepalend zijn geweest voor de evolutie van het stripverhaal. Het gaat om Guido Crepax, Paul Cuvelier, Jean-Claude Forest en Guy Peellaert. Midden jaren zestig vonden deze vier kunstenaars inspiratie in de muziek, de schilderkunst, de tekenfilm, de cinema, de literatuur en de fotografie. Via de blik van deze vier belangrijke kunstenaars wordt op de tentoonstelling een beeld geschetst van een periode die werd gekenmerkt door snelle veranderingen, onder andere op het gebied van erotiek, vandaar dat de tentoonstelling ook *The Sexties* heet. Het meest bekend is *Barbarella*, een strip van Jean-Claude Forest, en de gelijknamige film van Roger Vadim met Jane Fonda in de hoofdrol. Paul Cuvelier is vooral bekend door prachtige strips als *Corentin*, *Zilveren Vlam*, *Dientje*, *Wapi* en de erotische grafische roman *Epoxy*.

In de Kerst-Eppo hadden we een prijsvraag waarbij we vroegen welke striptekenaars de Kerstkaarten hadden getekend? Geen gemakkelijke opgave want we ontvingen vrijwel geen enkele foutloze lijst. Maar toch maken we 5 inzenders gelukkig met een Eppo kerstpakket. Het zijn: **Raymond Swinkels, Den Haag - Daniël van Velzen, Den Bosch - Brian Schillemans, Oostvoorne - Eva Moonen, Breda - Pieter van der Heijden, Tilburg**

De goede oplossing was:

1) Eric Heuvel
2) Gerben Valkema
3) Jan Dirk Barreveld
4) Luc Cromheecke
5) Kim Duchateau
6) Willem Ritstier
7) Mars Gremmen
8) Hans van Oudenaarden
9) Henk Kuijpers
10) Jean-Marc van Tol
11) Daan Jippes
12) Gerard Leever
13) Mark van Herpen
14) Dick Heins
15) Pieter Hogenbirk
16) Ijsbrand Oost
17) René Uilenbroek

DE GROOTSTE STRIPHELD VAN NEDERLAND

Heb jij jouw stem al uitgebracht op de Grootste Stripheld van Nederland? Nog niet? Doe het dan vandaag! Na 31 december kan het namelijk niet meer. Ga naar de website **www.eppo.nu**, en stem!

WELKOM IN DE EPPO Shop

In de eppo shop vind je niet alleen alle eerder verschenen nummers van Eppo, maar ook alle albums van de Eppo auteurs.

ALBUMS

EPPO'S

T-SHIRTS

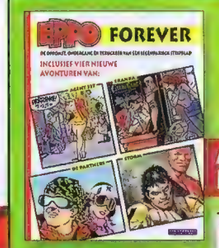

AANBIEDINGEN

EPPO BOX

PRENTEN

STRIPS SHOP JE OP

WWW.EPPO.NU

ESTHER

TEKST, TEKENINGEN EN KLEUR
KIM DUCHATEAU

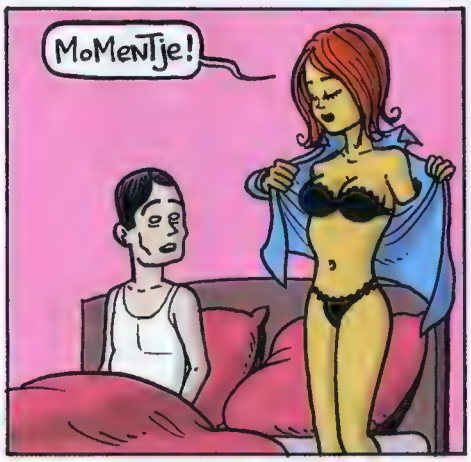

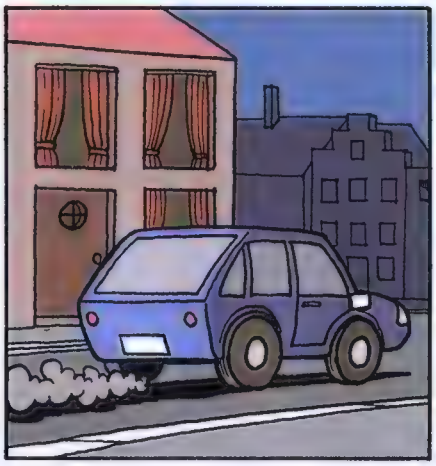

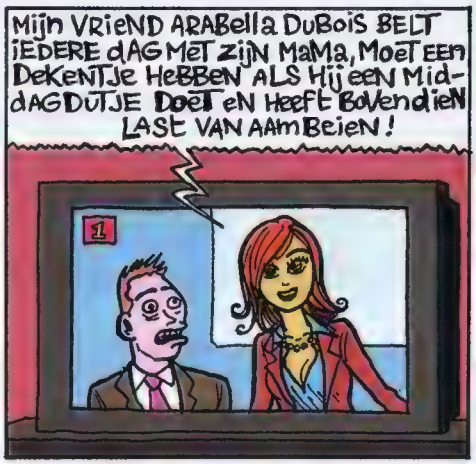

PLUNK!

TEKST LAURENT LETZER
TEKENINGEN EN KLEUR LUC CROMHEECKE

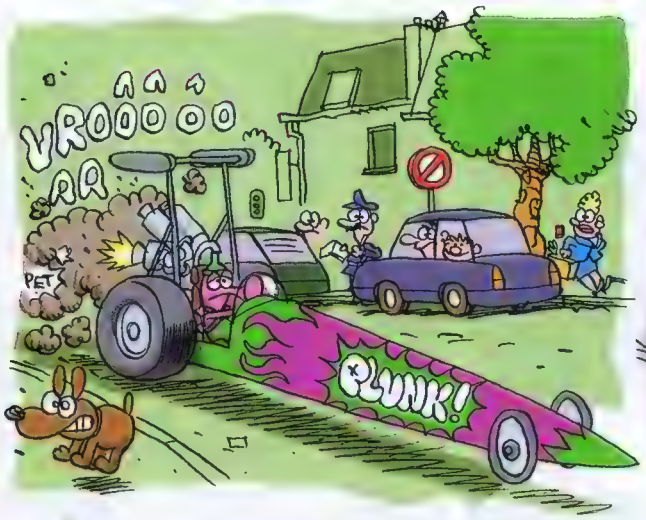

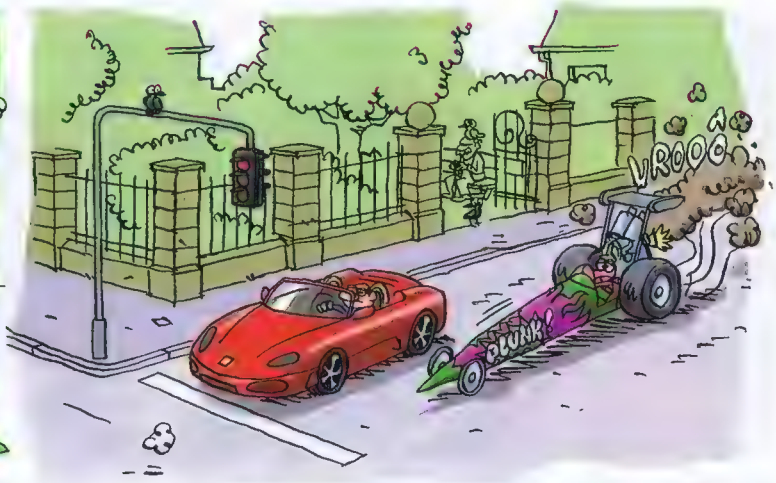

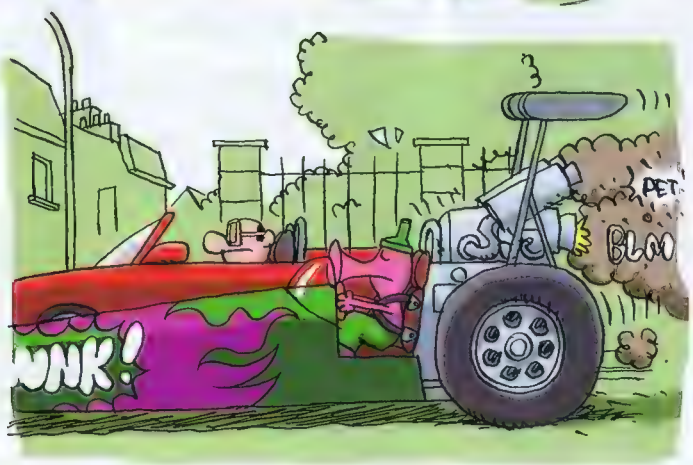

VROOOOO

1-50

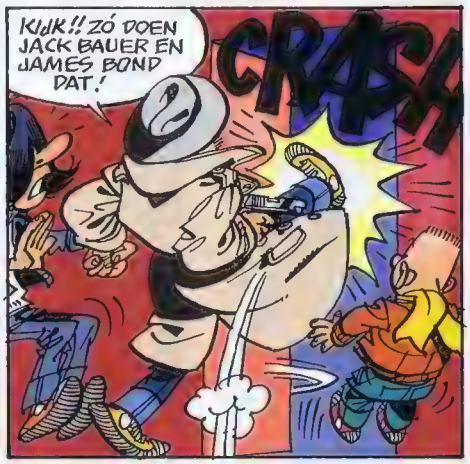

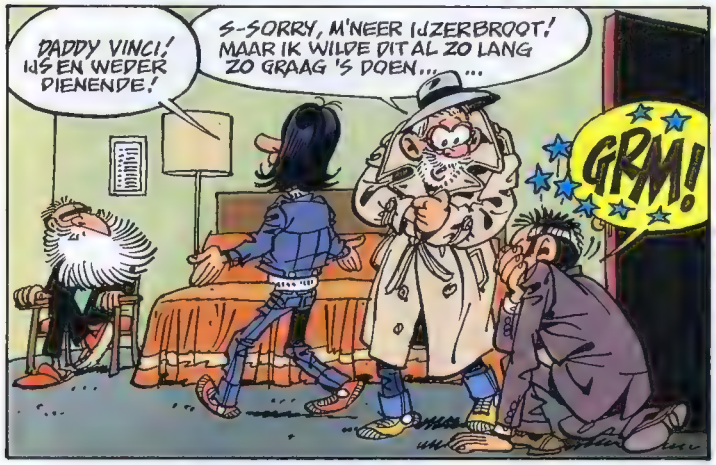

1-51

*OOK ALS ER GEEN "AUTHENTIEK" BIJ STAAT, MAG U AANNEMEN DAT 'T WEL ZO'N BEETJE KLOPT!

TEKST EN TEKENINGEN MARTIN LODEWIJK
KLEUR STUDIO LEONARDO

Terwijl in het Franse plaatsje Couiza de Daddy Vinci code wordt gekraakt, gaat Agent 010 samen met Barend op zoek naar Agent 327 en Olga Lawina.

1-52

1-53

wordt vervolgd

SOEPERMAN

TJA, HIER STAAT NU WEL EEN TEKSTBLOK, MAAR EIGENLIJK IS ALLES WEL DUIDELIJK OP DIT PLAATJE.
DE BONUS BANK
COOOL
BINNEN! IK BEN BINNEN!
ZO! MAMA HEEFT WEER EEN KREDIETJE GEREGELD. KUNNEN WE DIE DIAMANTEN HALSBAND VOOR FIFI GAAN KOPEN. EN MISSCHIEN OOK WEL DAT LEUKE ANGORA DEKJE. WAT ZEGT FIFI DAN?
WAF?
GENIAAL! IK BEN GENIAAL!
KAN IK U ERGENS MEE VAN DIENST ZIJN, MENEER?
IK WILDE EVEN INFORMEREN OF ER NOG WAT REK ZIT IN MIJN KREDIET.
IK WILDE GRAAG BELEGGEN IN BROOD! KAN DAT?

DIT IS EEN OVERVAL! DOE WAT IK ZEG EN ER VALLEN GEEN SLACHTOFFERS!
STOP AL HET GELD IN DEZE ZAK! EN GEEN GEINTJES! ANDERS STUUR IK MIJN IJSKAST OP JULLIE AF!
COOOL

HIHIHI, HAHAHAHA, HOOHOOHOO!
HOHOHO, IK DOE HET HAAST IN M'N STRING!
EEN IJSKAST! HOHOHOHO! IK KRIJG HET ER WARM VAN!
DIE OVERVALLER KOMT ME BEKEND VOOR.
DIE IJSKAST NIET.
OKÉ! DAN MOETEN JULLIE HET ZELF MAAR WETEN!
DAN GEEF IK JULLIE DE VOLLE LAAG!

WHOOOSHHH!
JAAHAA! NU LACHEN JULLIE NIET MEER, HÈ?!! NU KOMEN JULLIE VAN DE KOUDE KERMIS THUIS! HAHAHAHA.
IK KEN DIE VENT.
IK KOM ER NOG WEL OP!

DE VERSCHRIKKELIJKE IJSKAST

BONKEBONKE! CRASH!
EERST MAAR EENS ZORGEN DAT IK UIT DEZE IJSKAST KOM.
OLALA. IS DAT SMELTWATER? OF HEB IK HET ECHT IN M'N STRING GEDAAN?
COOOL

RINKELDEKINKELKINKEL!
TAA! IJSKASTJE! VOLGENS MIJ KRIJG IK WINTERTENEN!
COOOL

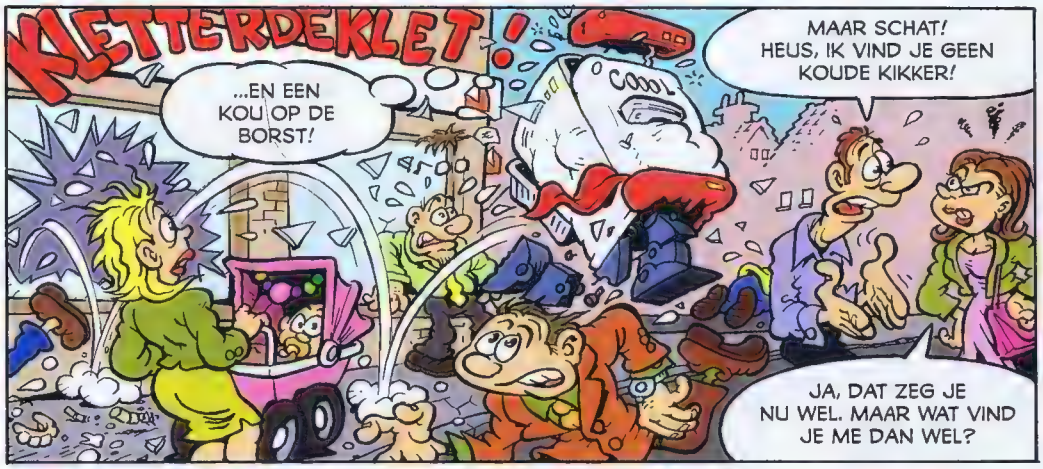
KLETTERDEKLET!
...EN EEN KOU OP DE BORST!
MAAR SCHAT! HEUS, IK VIND JE GEEN KOUDE KIKKER!
JA, DAT ZEG JE NU WEL. MAAR WAT VIND JE ME DAN WEL?
COOOL

EEN IJSKAST?
WAT?!!!?
COOOL

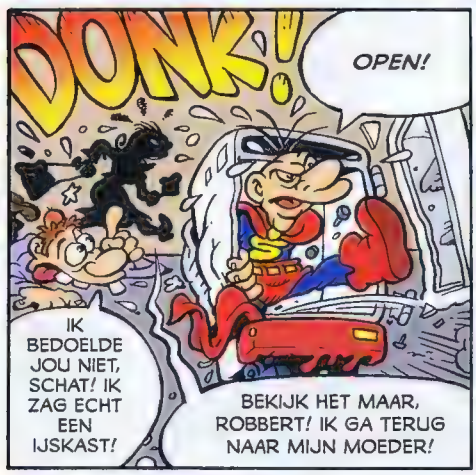
DONK!
OPEN!
IK BEDOELDE JOU NIET, SCHAT! IK ZAG ECHT EEN IJSKAST!
BEKIJK HET MAAR, ROBBERT! IK GA TERUG NAAR MIJN MOEDER!

EN NET OP TIJD, ZIE IK!
GRETVERDEGRETVER! HIJ HEEFT M'N HELE IJSKAST GESLOOPT! IK MOET ER SNEL VANDOOR!

ALTIJD MAAR WEER DIE SOEPERMAN! GEK WORD JE ER VAN!

HALT! JE BENT JE IJSKAST VERGETEN!
IK HEB DAAR SLECHTS ÉÉN DING OP TE ZEGGEN!
COOOL

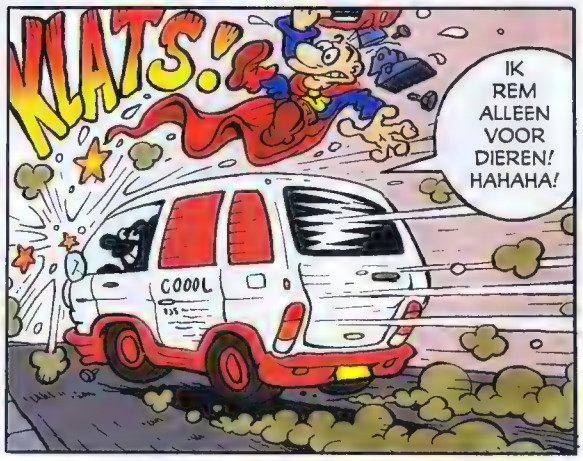
KLATS!
IK REM ALLEEN VOOR DIEREN! HAHAHA!
COOOL

TEKST WILLEM RITSTIER TEKENINGEN RENÉ UILENBROEK
KLEUR STUDIO DICK HEINS

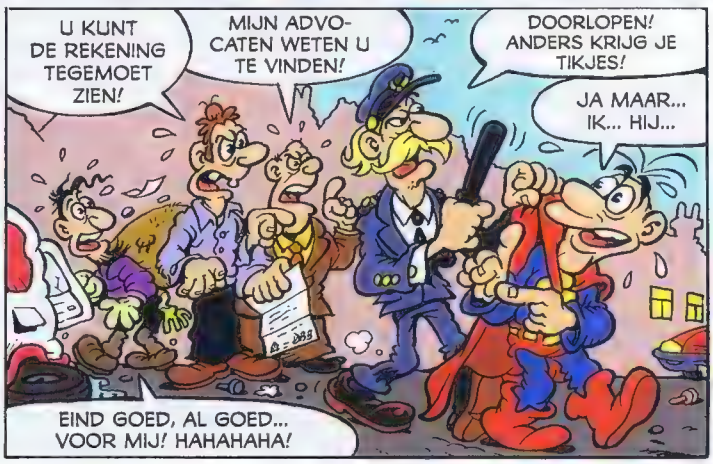

einde van dit verhaal

GERUISLOOS ALS EEN BOSKAT BEKLIMT BECKER DE HEUVEL, GEFOCUST OP ELKE ONVERWACHTE BEWEGING EN IEDER VERDACHT GELUID.

HET ZIJN ER TWEE.

STEKEN WIJ DE RIVIER OOK OVER?
NEE, WIJ SNIJDEN ZE DE PAS AF VOOR HET GEVAL DAT ER AAN DE ANDERE KANT IETS MIS GAAT.

WAT KAN ER NOG MIS GAAN?

ARCH... REUTEL, REUTEL...
VERDOMME! PETER...

WELKE KLOOTZAK...

FUCK! FUCK! FUCK!

TEKST WILLEM RITSTIER TEKENINGEN MINCK OOSTERVEER
KLEUR STUDIO LEONARDO

Inga maakt zich grote zorgen om Richard Ronson, die is verdwenen. Intussen naderen John, Becker, Denny en Diane hun bestemming. Zij weten nog van niets.

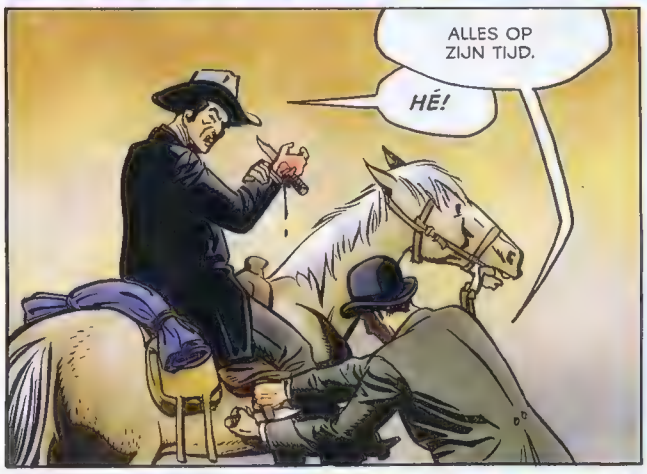

wordt vervolgd

Eugène

JAN DIRK BARREVELD

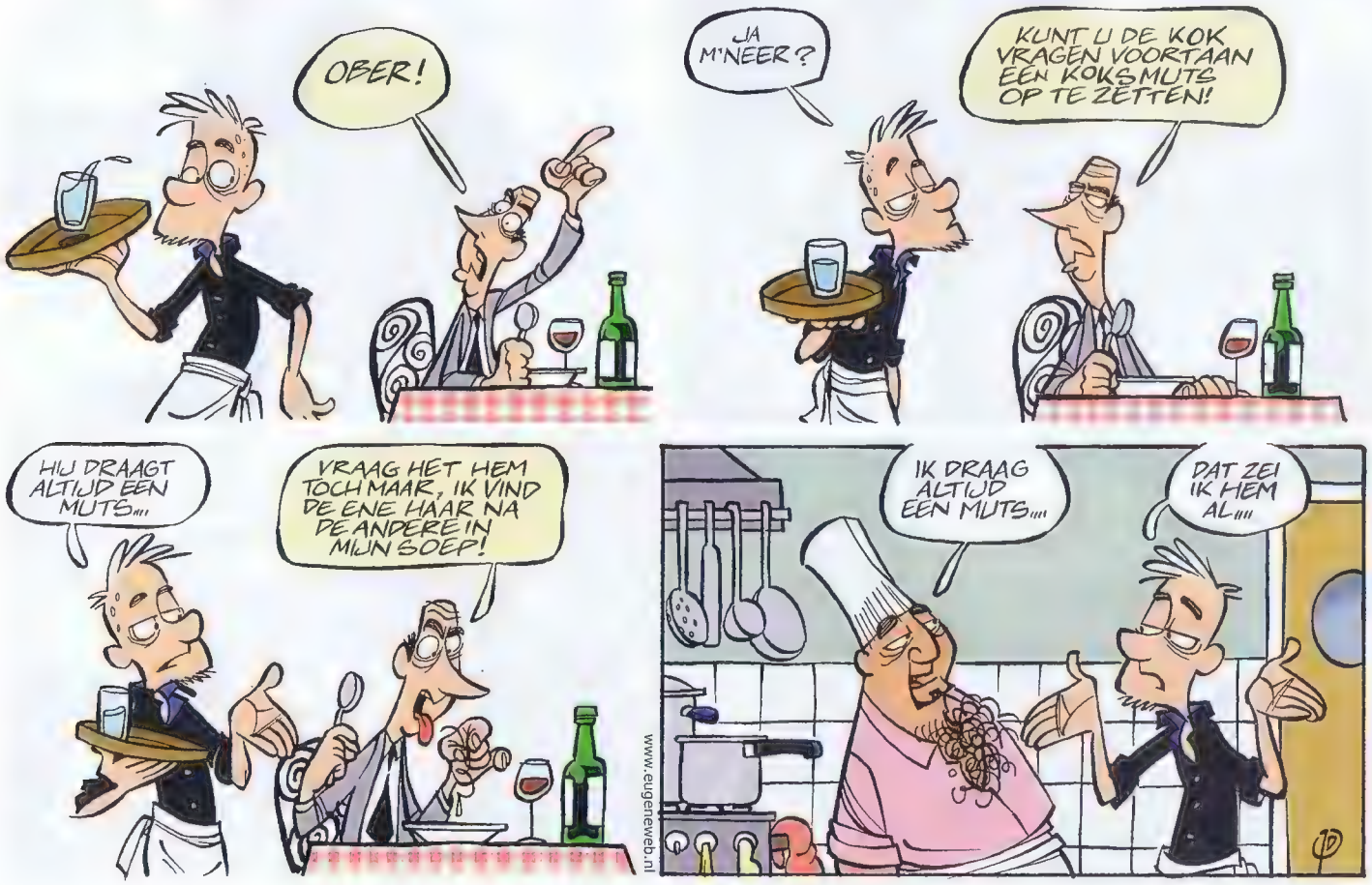

argus BLIKT TERUG

TEKST EN TEKENINGEN
RENE LEISINK

Michael Jackson toch niet opgebaard op Neverland

EU-oorlogsvloot beschermt schepen tegen Somalische piraten

Schiphol onderschept veel nepwapens

Ontsnapping Belgische gevangenen mislukt

Saudie-Arabië bouwt toren van kilometer hoog

Angst voor bijwerkingen griepprik

Vanaf nu verkrijgbaar bij Bruna, Selexyz, stripwinkels en Eppostripblad.nl
Argus '09 - Nieuwsoverzicht in meer dan 200 cartoons - ISBN 978-90-808374-7-8 - Prijs 8,95

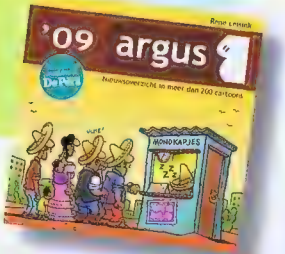

SLUIT HET JAAR GOED AF...

40 jaar **eerste mens op de maan** 1969 - 2009
ISBN 978 90 5885 452 0

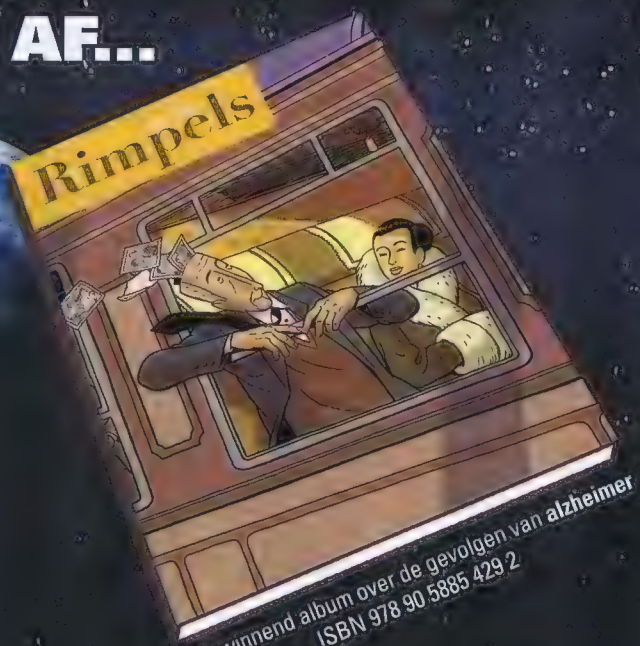

Prijswinnend album over de gevolgen van **alzheimer**
ISBN 978 90 5885 429 2

Van de maker van ***Cash - I see a darkness***
ISBN 978 90 5885 304 2

10 jaar **Eugène** onder de loep
ISBN 978 90 5885 449 0

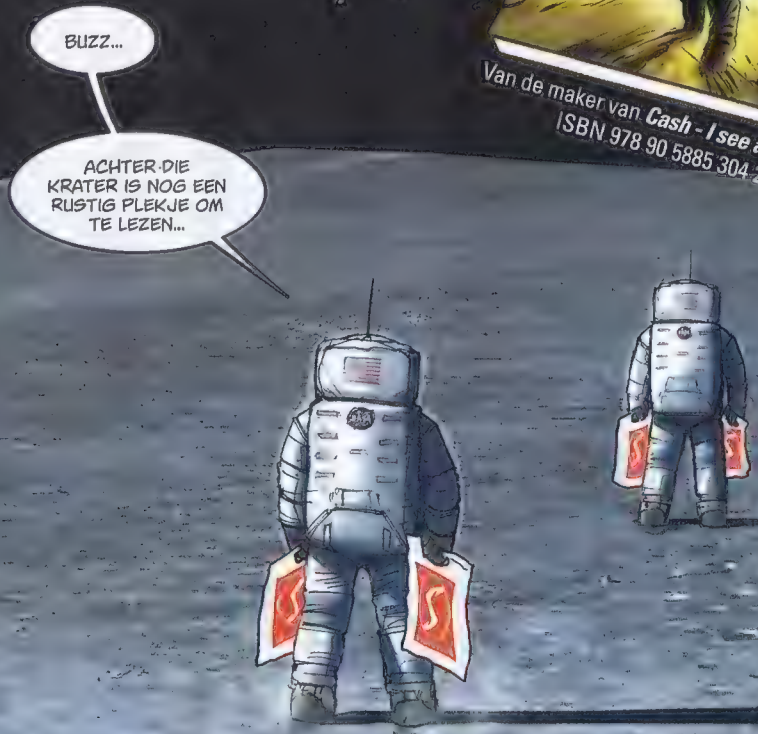

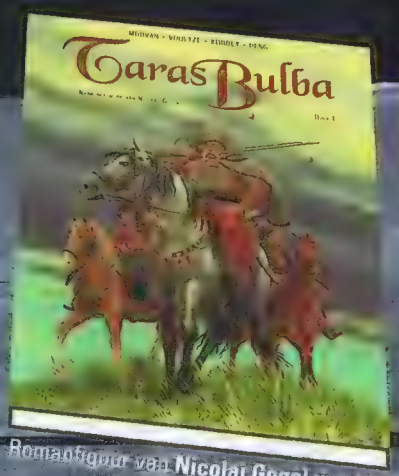

Romanfiguur van **Nicolaj Gogol** verstript
ISBN 978 90 5885 381 5

KIJK VOOR MEER INFORMATIE OVER DEZE EN ANDERE TITELS OP
www.silvesterstrips.nl

© Editions Paquet / Wight

INTERVIEW met **Jan Dirk Barreveld** door Robin Schouten

Van grappige Eugène naar wrange Amorfati

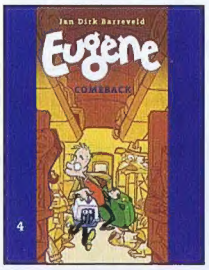

JAN DIRK BARREVELD (1974) IS EEN BEGENADIGDE JONGE STRIPMAKER DIE AL EEN AANTAL JAREN VEEL SUCCES OOGST MET ZIJN STRIP EUGÈNE, DIE WEKELIJKS IN VERONICA MAGAZINE STAAT. MAAR DE SYMPATHIEKE UTRECHTENAAR HEEFT MEER PIJLEN OP ZIJN BOOG EN DURFT MET DE SERIE KORTE VERHALEN ONDER DE TITEL AMORFATI OOK DE DUISTERE KANT OP TE GAAN. "EVEN ZONDER VEEL HUMOR, DAT VIND IK OOK WEL EENS LEUK."

Je hebt Eugène bedacht tijdens je studie bedrijfseconomie? Ja, ik was tijdens die studie al veel aan het tekenen en schetsen en op een gegeven moment had ik een strip met dat figuurtje bedacht. Het faculteitsblad wilde het wel hebben en zo is het begonnen. Geen idee hoe ik aan de naam kwam. Later stond Eugène ook in De Stripper, waar ik tevens mijn collega tekenaars van Studio Noodweer heb leren kennen. In 1999 kwam Metro. Eugène heeft een jaar of vijf in die krant gestaan. Dat was een mooie plek om in te publiceren.

Was Eugène gemodelleerd naar Dirkjan? Nee, helemaal niet. Eigenlijk meer naar mezelf. De manier waarop Mark Retera zijn grappen construeert, is wel een inspiratiebron, maar wat het uiterlijk betreft ben ik meer beïnvloed door Amerikaanse stripmakers als Jim Borgman van *Pukkels*. Aanvankelijk waren de grappen van Eugène eerder kritisch dan grappig. Ik probeerde wel echte grappen te maken, maar die waren wat meer met een knipoog. Als ik even iets kwijt wilde, dan kon dat heel gemakkelijk in de strip. En dat is nog steeds wel zo. Als voorbeeld: toen André Hazes net was overleden, stond hij meteen weer op nummer 1 en kwamen er aan de lopende band cd's met duetten uit. Daar ergerde ik me nogal aan, zodat ik er in Eugène een grap over heb gemaakt.

Wat vind je zelf goede gagstrips? In Nederland zijn dat *Dirkjan* en *Sigmund*, en ook *Single*. Maar de onbetwiste nummer één zal voor mij altijd *Calvin en Hobbes* van Bill Watterson blijven.

Een grap verzinnen gaat jou ook nog steeds goed af? Meestal doe ik dat in Nijmegen bij Studio Noodweer, waar ik enkele dagen in de week werk. In de trein ernaartoe ben ik al aan het nadenken. Dan lees ik ook de krant om te kijken of daar iets instaat waar je een grap over kan verzinnen. Soms heb je van die perioden dat er niets in de krant staat dat je kan inspireren. Voor die dagen heb ik ideeën liggen, waar ik in geval van nood op kan terugvallen. Krabbeltjes die ik nog niet helemaal heb uitgewerkt. Vaak is het zo dat de ideeën die het eerst bij je opkomen het beste worden ontvangen. Maar eigenlijk kun je daar geen peil op trekken.

Eugène heeft ook een keer in Eppo gestaan? Dat was in het eerste nummer, met een tweepagina verhaaltje dat ik speciaal voor Eppo heb gemaakt. Dat zou ik heel graag vaker willen doen, maar tot nu toe heb ik er geen tijd voor gehad.

Gelukkig staat Amorfati wel in Eppo. Het is een voor jouw doen wat duistere strip. In de Eppo Kerst Special stond ook het verhaal Het lot. Oorspronkelijk heb ik *Amorfati* gemaakt voor het misdaadmagazine Koud Bloed en nu is het ook in Eppo terechtgekomen. Ik schrijf de scenario's samen met René Leisink, die ook bij Studio Noodweer zit. *Amorfati* is Latijn voor 'Liefde voor het lot'. De verhaaltjes zijn zonder vaste hoofdpersonen, maar het heeft wel allemaal iets met het lot te maken. Met dingen die verkeerd gaan door verkeerde inschattingen. Of dingen die de personages op het verkeerde moment doen, of juist niet doen. Het zijn een beetje wrange verhaaltjes.

Opvallend is ook dat er weinig humor in Amorfati te ontdekken is, terwijl je bekend staat als een humoristische stripmaker. Dit soort verhaaltjes wilde ik eigenlijk al veel langer maken. Even geen humor. Dat vind ik ook wel eens prettig. Hoewel de afleveringen door ironische wendingen toch wel een grappige ondertoon krijgen. Dat zit er blijkbaar gewoon in. Op zich zou ik ook graag lange verhalen van *Amorfati* willen maken. Ja, het klopt dat ik soms wel eens genoeg heb van die strookjes. Maar het probleem met een lang verhaal is dat je daar tijd voor moet vrijmaken en dat is momenteel in mijn geval moeilijk. Want voor Veronica Magazine moet ik natuurlijk wel elke week twee stroken *Eugène* inleveren. En dan is er ook nog illustratiewerk wat voorbij komt. Maar een lang stripverhaal maken is wel iets wat blijft sluimeren, het zou eigenlijk gewoon een keer moeten gebeuren.

Vertel eens iets over het speciale Eugène album dat net is verschenen. Het boek is verschenen omdat *Eugène* dit jaar tien jaar bestaat. Het heeft de titel '*Het geval Eugène*' meegekregen, met als ondertitel '*10 jaar Eugène onder de loep*'. En dat is dus ook precies wat je krijgt. Een overzicht van de beste stroken die de afgelopen tien jaar zijn verschenen, opgedeeld in een aantal hoofdstukken. Ieder hoofdstuk behandelt een thema, zoals 'vooruitgang', 'vrouwen' en 'feestdagen'. En achterin het boek is wat achtergrondinformatie over mij en de strip. Het is echt een jubileumboekje geworden. Een stuk kleiner en dikker dan een gewoon album, en in hardcover.

foto: Jakari Producties

kort en triest

TEKST EN TEKENINGEN JEAN-MARC VAN TOL
KLEUR KENNY RUBENIS

VOLGENDE KEER IN EPPO

EEN NIEUW AVONTUUR VAN

HAAS

STORM

EEN NIEUW STORMAVONTUUR
DE MUITERS VAN ANKER

Uuterwaerdt

NIEUWE SERIES
UUTERWAERDT EN
JODOCUS DE BARBAAR

JODOCUS
DE BARBAAR

EPPO STRIPBLAD WENST IEDEREEN EEN GEWELDIG **2010**

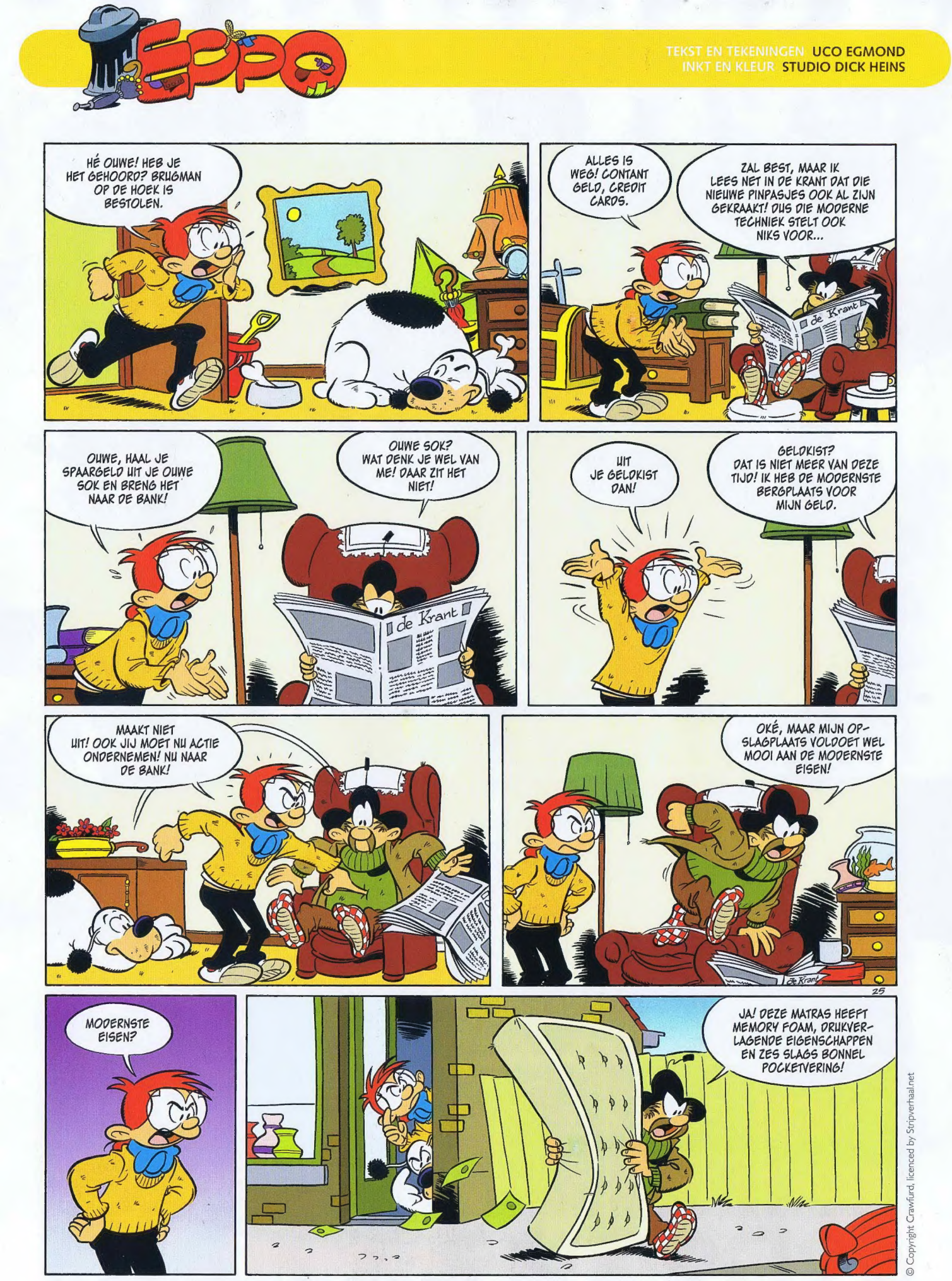
EPPO
TEKST EN TEKENINGEN UCO EGMOND
INKT EN KLEUR STUDIO DICK HEINS
HÉ OUWE! HEB JE HET GEHOORD? BRUGMAN OP DE HOEK IS BESTOLEN.
ALLES IS WEG! CONTANT GELD, CREDIT CARDS.
ZAL BEST, MAAR IK LEES NET IN DE KRANT DAT DIE NIEUWE PINPASJES OOK AL ZIJN GEKRAAKT! DUS DIE MODERNE TECHNIEK STELT OOK NIKS VOOR...
de Krant
OUWE, HAAL JE SPAARGELD UIT JE OUWE SOK EN BRENG HET NAAR DE BANK!
OUWE SOK? WAT DENK JE WEL VAN ME! DAAR ZIT HET NIET!
de Krant
UIT JE GELDKIST DAN!
GELDKIST? DAT IS NIET MEER VAN DEZE TIJD! IK HEB DE MODERNSTE BERGPLAATS VOOR MIJN GELD.
MAAKT NIET UIT! OOK JIJ MOET NU ACTIE ONDERNEMEN! NU NAAR DE BANK!
OKÉ, MAAR MIJN OPSLAGPLAATS VOLDOET WEL MOOI AAN DE MODERNSTE EISEN!
de Krant
25
MODERNSTE EISEN?
JA! DEZE MATRAS HEEFT MEMORY FOAM, DRUKVERLAGENDE EIGENSCHAPPEN EN ZES SLAGS BONNEL POCKETVERING!
© Copyright Crawfurd, licenced by Stripverhaal.net
00025
8 710966 009666
EPPO NUMMER 1 LIGT VANAF 14 JANUARI IN DE WINKEL
DON LAWRENCE COLLECTION